

VIIENYBĖ

LXVIII M. 46 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. LAPKRIČIO (NOV.) 26 D. 1954 M. • KAINA 10c.

DABAR

Nepasakys "jūks"
Andrius Višinskis
Ką jie ten veikė?
Olio kalbos tema

JUOZAS TYSLIAVA

"Trys milijonai gyventojų ir trys milijonai kiaušiu," — kadaise Erenburgas rašė apie Daniją.

Kiek Sovietų Sąjungoje yra kiaušiu, nežinia, bet kad dabar ten joms geriau, negu žmonėms, tai faktas.

Pavyzdžiui, lapkričio 13 d. Vilniaus radijas, kalbėdamas apie Panevėžio rajono Paežerio kėlikį, šitaip nukalbėjo:

"Kiekvienai penimai kiaušiai sudaromas individualus racionas pagal tai, ką ji labiausiai mėgsta".

Atrodo, kad žodis "jūks" šiandien Sovietų Sąjungoje nevertojamas.

Stalinui mirus, kiaušės garbinimo kultas užėmė pirmą vietą.

Praeitą pirmadienį New York'e mirė Andrius Višinskis, Sovietų Sąjungos valdžios hierarchijoje buvo velnio advokatas.

Pakartotinuose komunistų partijos valymuose, prokuroras Višinskis yra pasiuntęs į aną pasaulį beveik visus Lenino draugus, nekaltant jau apie elinius bolševikus, kurių buvo tūkstančiai.

Tarnavęs įvairiems režimams — caro, Kerenskio ir bolševikų — Višinskis vis dėlto mirė savo mirtimi.

Sovietų Sąjungos ambasadorius Jungtinėse Tautose kartą pareiškė, kad jis nenorėtų mirti... New York'e.

Bet, likimo ironijai, Višinskis numirė čia, kur jis buvo nekenčiamas ir kartu mėgiamas.

Višinskis nebuvo masinės komunistinės gamybos tipas, kaip Gromyko ir Malikas, kurie be Maskvos sutikimo net šypotis nedrįsdavo.

Višinskis būdavo piktas tik Jungtinių Tautų arenoje. Savo santykiuose su diplomatais, ypač spaudos atstovais, priešingai, jis būdavo labai malonus.

Nenuostabu, kad New York'o spauda taip dažnai jam atiduodavo savo pirmuosius puslapius...

Net Draugo korespondentė Jungtinėse Tautose, mišiskė Salomėja Narkeliūnaitė, stengdavosi nusifotografuoti su Andriumi...

Žodžiu, Višinskis ne tik gražiai gyveno, bet ir gražiai numirė.

Rašus, tas Naujiųjų bendradarbis. Berašydamas apie Lozoraitį, jis prirašė artipilnio puslapį.

Ir ką gi jis, tas V. Tautvydas, ten parašė?

Ranka numojus į visa kita, kur jis, lyg šakalių skaldytojas, užsimos, užsimos ir vis pro šalį, faktinai tą straipsnį galima apibūdinti dviem jo paties sakiniams:

"Kur eina St. Lozoraitis dėdamasis su lenkais? Kienu vardu jis veda dėdys ir pagaliau ką įpareigoja jo padaryti pasitarimai?"

Praeitą vasarą New York'e įvykusiose derybose su lenkais dalyvavo tokie Naujiųjų ideologijos žmonės, kaip K. Bielinis ir J. Kaminskis.

Gal V. Tautvydas, būdamas

KINIJOS KOMUNISTAI PASMERKĖ KALĖTI TRYLIKA AMERIKIEČIŲ

Taip pat pasmerkti devyni kinai. — Pekino radijas tvirtina, kad amerikiečiai "prisipažinę kalti". — Valstybės Departamento protestas. — Kai kurie senatoriai mano, kad Jungtinės Valstybės turėtų panaudoti jėgą prieš komunistinę Kiniją.

Pekino radijas praneša, kad komunistinės Kinijos armijos teismas pasmerkė kalėti 13 amerikiečių, kaltinamų šnipinėjimu. Bausmės terminai: nuo keturių metų iki gyvos galvos.

Sis teismas Washington'e padarė sprogsios bombos išpūdi. Valst. Dep. pasiuntė komunistinei Kinijai griežtą protestą. Apsaugos Depart. sako, kad šis kinų teismo sprendimas esąs nuo pradžių iki galo neteisingas.

Devyni kinai, kurie komunistų tvirtinimu, dirbę išvien su amerikiečiais, taip pat pasmerkti kalėjimo arba mirties bausmei.

Pekino radijas tvirtina, kad amerikiečiai buvę pasiusti į Kiniją su Central Intelligence Agency žinia. "Snipai" sugauti dviejose grupėse, kai jų lėktuvai buvę nušauti Korėjos karo metu.

Kinijos komunistų radijas taip pat skelbia, kad pasmerktieji "prisipažinę kalti". Dėl šio įvykio Valstybės De-

partamento protestas pasiųstas į Genevą, JAV Gen. Konsului, kuris jį įteikė komunistinės Kinijos atstovui.

Proteste tarp kita ko sakoma, kad 13 amerikiečių, 11 karo lakūnų ir dviejų civilių tarnautojų, pasmerkimas kalėti yra "tarptautinių įstatymų ir Korėjos paliaubų sutarties laužymas".

Kai kurie senatoriai sako, kad pasmerktuosius Jungtinės Valstybės galėsiančios išlaisvinti tik jėga.

"Aš nežinau, ką mes darysime, bet jeigu šie incidentai kartosis, ateityje, greičiausiai, būsime priversti griežti drausmės priemonių", — pareiškė senatorius Walter F. George, demokratas iš Georgia.

Senatorius Mike Masfield, demokratas iš Montana, formaliai pasiūlė Valstybės sekretoriui Dulles šį reikalą kelti Jungtinėse Tautose, reikalaujant jį iširti.

Valstybės Departamentas, kuris šiuo reikalu dar nepasi-

sakė, manoma, pirmiausia mėgins panaudoti diplomatinis būdus. Tik diplomatiniais būdams nedavus rezultatų, bus keliama formali byla Jungtinėse Tautose.

Bet kadangi komunistinė Kinija nėra Jungtinių Tautų narys, todėl manoma, kad išskyrus jėgą, kitokių priemonių Jungtinės Valstybės negalinos panaudoti.

Senatorius Herman Wolker, republikonas iš Idaho, mano, kad Jungtinės Valstybės turėtų parodyti jėgą, nes, anot jo, "vienintelis dalykas, kurio, atrodo, komunistai bijosi."

● Paryžiaus radijas skelbia, kad Tunisijos nacionalistų vadovybė nutarusi baigti pusę metų nusitęsusių partizanų karą.

● Egipto valdžia nutarė mokėti buvusiam prezidentui Naguib mėnesinę 420 dolerių pensiją. Būdamas prezidentu, jis gaudavo 600 dolerių mėnesiui.

Prancūzijos premjeras Pierre Mendès-France ir jo žmona, kuriuos New York'o miesto valdžios vardu pasitinka Richard Patterson. Svečiai atvyko iš Montrealio, kur juos taip pat labai nuoširdžiai priėmė prancūzai.

toks rašus, malonėtų paaiškinti ką jie tu ten veikė.

Naujiųjų redaktorius savo apžvalgoje pripažįsta, kad antrojo pasaulinio karo metu JAV užsienio politika Sovietų Rusijai buvusi "perdaug palanki".

Žodžiu, jis patvirtina, ką Ollis savo kalboje, pasakytoje Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime, pasakė.

Bet, girdi, "bešališkumas reikalauja pasakyti, kad ne vien Amerikos valdžia buvo taip apakusi."

Kodėl Ollis toje savo kalboje griežtai laikėsi temos ir kalbėjo tik apie JAV užsienio politiką, Naujiųjų redaktorius, rodo, geriau žino.

Juk jis pats, kaip ALT sekretorius, to suvažiavimo darbotvarkėje įrašė Olio kalbos temą—

"JAV UŽSIENIO POLITIKA SĄRYSY SU LIETUVOS KLAUSIMU".

MIRĖ KALĖJIME SUMUŠTAS BUVĖS VALDŽIOS PAREIGŪNAS

William Walter Remington, buvęs Comercijos departamento pareigūnas, nuteistas už kreivą priesaiką sovietiniams šnipų byloje, lapkričio 24 d. mirė nuo sumušimo, kuris įvyko federaliniame kalėjime, Lewisburg, Pa.

Sakoma, valdžios agentai turį surinkę visus duomenis, liečiančius tą įvykį. Tuo tarpu, betgi, neskelbiama to sumušimo aplinkybių smulkmenos.

Sakoma, kad Remington buvo sužeistas į galvą plyta. Buvo padaryta operacija, kuri sužeistoją gyvybės neišgelbėjo.

Remingtonas buvo nuteistas 1951 m. vasario 7 d., kai federaliniame teisme paaiškėjo, kad jis melagingai paneigęs savo priklausymą komunistų partijai.

Rašant šiuos žodžius, FBI agentai paskelbė Remingtono žudikų vardus. Tai George Junior McCoy, 34 metų amžiaus, iš Grundy, Va. ir Robert Carl Parker, 21 metų amžiaus, iš Washington, D. C. Abu atlieka bausmę už automobilių vogimą ir jų gabenimą per valstybės sienas.

Pasirodo, Remingtonas buvo užpultas, kai jis miegojo savo nerakintoje garbės vienutėje. Tik po dviejų valandų jis buvo rastas kruvinas ir be sąmonės.

Manoma, kad žudikai bus pasmerkti mirties bausme.

MIRĖ DEWEY MOTINA

Lapkričio 24 d. Owosso, Mich. mirė New York'o gubernatoriaus Thomas E. Dewey motina Ann Dewey. Ji rasta negyva lovoje, savo namuose.

Neseniai New York'e įvykusioje tarptautinėje moterų parodoje mišiskės turėjo savo skyrių ir be to koncertinę programą. Publika domėjosi lietuvių skryžiumi, ypač tautiniais moterų kostiumais. Šiuo atžėju labai vykusiai Lietuvos atstovavo Veronika Budreckienė iš Elizabetho (kairėje) ir Jieva Trečiokienė iš Newarko.

J. Malikas užėmė A. Višinskio vietą

Mirusiojo Sovietų Sąjungos delegato Jungtinėse Tautose, Andrius Višinskio, vietą lapkričio 24 d. užėmė iš Londono atskridęs J. Malikas.

Tuo metu, kai Sovietų ambasadorius Londone, Malikas, skrido į New Yorką, didžulis lėktuvas su Višinskio kūnu buvo viršum Atlanto, pakeliui į Maskvą.

Višinskis, kuris praeitą pirmadienį staiga mirė nuo širdies priepuolio, buvo 70 metų amžiaus. Laidojamas Kremliuje valstybės lėšomis.

Hiss, paleidžiamas

Šį šeštadienį iš federalinio kalėjimo, Lewisburg, Pa., paleidžiamas Alger Hiss, buvęs prezidento Rooseveltto patarėjas Jaltos konferencijoje, vėliau nuteistas kaip komunistų šnipas. Manoma, kad Hiss mėgins dirbti kurioje nors New York'o advokatų firmoje. Šiaip jau, Hissui atimtos teisės balsuoti, naudotis socialine apdrauda, taip pat užsienio pasu, norint keliauti į užsienį.

● Pirmą kartą nuo 1953 m. birželio mėnesio, Washingtono statistikos biuras praneša bendrą kainų kritimą. Ypač nukritusios namų apyvokos reikmenų, baldytuvų, siurblių ir pečių, kainos.

APLINK PASAULI

● Britų policija Londone suėmė 27 metų amžiaus Sovietų ambasados tarnautoją (laisvai samdomą) John Clarence, kuris, kaip ir mokslininkas Karl Fuchs, kaltinamas žinių teikimo rusams.

● Komunistų pasaulinės tarybos taryba, po sešių savaitių konferencijos Stockholme, pradėjo propagandą prieš Vakarų valstybes, nutarusias apginkluoti Vakarų Vokietiją.

● Teismas Londone turės išspręsti septynių atbūgusių lenkų jūrininkų bylą. Mat, komunistinės Lenkijos valdžia juos kaltina ne kaip pabėgėlius, bet kaip sukiličius...

● Rytų Vokietijos radijas skelbia, kad du Vakarų Vokietijos antikomunistinių organizacijų vadai atbėgę į raudonųjų zoną ir atsigabėję slapty dokumentų, liečiančių Vakarų valstybių agentus komunistų pusėje.

● Youssef Talaat, musulmonų Brolijos slaptosios armijos vadas, kariuomenės teismo nariams Kaire pareiškė: "Pasmerktųjų mirtį sąrašą jūs esate pačiame viršuje". Talaat kaltinamas sąmokslu nuversti premjero Nasser valdžią.

● JAV ambasadorius George Allen Indiana vyriausybę įteikė Amerikos dovana: 100,000 dolerių vertės valstų nukentėjusiems nuo potvynio gyventojams.

● Jau savaltė laiko, kai Kinijos nacionalistų lėktuvai bombarduoja komunistų pozicijas Toumen saloje, netoli nacionalistų valdomų Tacheno salų.

● Filipinų komunistų partijos vadai prisipažįsta, kad jų sukilimas prieš šalies režimą faktinai yra likviduotas.

● Kova tarp Argentinos katalikų vadų ir prezidento Perono, atrodo, aštrėja. Vyskupai savo ganytojiskame laiške šako, kad kunigai nesikiša į politiką, bet taip pat nesutinka, kad politikai kistųsi į bažnyčios reikalus.

● Premjeras Churchillis prisipažino, kad dar karo metu buvo galvota apie Vokietiją, kaip užvarą komunisto veržimuisi į vakarus.

● Lapkričio 23 d. JAV ambasadorius Sovietų Sąjungoje, Charles E. Bohlen, grįžo į Washingtoną pastarimams.

Neseniai New York'e lankėsi didelis Lietuvos ir lietuvių draugas profesorius G. Motore iš Paryžiaus. Jam pagerbti Lietuvių Rezistencinės Santarvės vietos skyrius buvo surengęs pobūvį, kuris įvyko Baltic Freedom House New York'e. Priešaky (iš kairės į dešinę) sėdi: dail. P. Kiaulėnas, L. Bieljukienė, J. J. Bačiūnas, E. Rasteniūnė, M. Bačiūnienė, Kiaulėnienė, prof. G. Motore, Vl. Zilinskas, J. Simutienė, A. Simutis, S. Abraitienė ir M. Varnienė.

MINISTERIO B. K. BALUCIO SUKATUVEMS ARTEJANT

Kiek Amerikos lietuviai patyrė Lietuvos nepriklausomybės atstatymą ir vėliau palaikė Lietuvos tautos reikalus? Klausimas būtų labai platus, o jį atsakymas aiškus ir kartų mielotas. Kodėl?

Aiškus dėl to, kad Amerikos lietuviai parama Lietuvai dar prieš nepriklausomybės atstatymą, jos laisvės kovų metu ir vėliau įvairiais būdais ne nutraukiant ligi paskutinių dienų visomet buvo žymi ir apčiuopiama. Tą žinome čionai, to niekas Lietuvos negiginė. Tą parama, svarbiausia, buvo finansinė ir politinė.

Atsakymas liko ir liks mielotas dėl to, kad jokia statistika nei mūsų finansinės, nei juo labiau politinės paramos negalėjo ir negalės visiškai tiksliai apskaičiuoti. Kiek milijonų dolerių Amerikos lietuviai suteikė per tuos dešimtmečius Lietuvai ir jos žmonėms, giminiams, broliams, seserims, tėvams? Žinome, kad daug milijonų, bet tiksliai kiek — niekas negalėtų pilnai apskaičiuoti. Dar sunkiau būtų apskaičiuoti politinę, kultūrinę, propagandinę ir kitokią paramą. Juk to nepasvers, neapskaičiuos...

Taip pat nelengva apskaičiuoti, bet vis jau lengviau matyti, kai pažiūrį Amerikos lietuvių dūokę Lietuvai žmonėms Teisybė, anksčiau visus tuos žmones pagimdė ir kiek paaugino pati Lietuva, mūsų senosios Tėvynės žemelė, mūsų tėveliai ir motinėlis...

Bet šimtai ir tūkstančiai jų toliau augo jau čionai, Amerikoje. Čia mokėsi naujo gyvenimo sąlygų, sėmė žinias iš mokymų, ruošėsi visuomeniniam ar kitokiam darbui, kaip to reikalavo mūsų pažangaus krašto dvasia. Todėl gal daug nenuskaičiuosiu tuos žmones laikydamas Amerikos lietuvių do vana Lietuvai.

O jų buvo nemaža. Nežinau, kiek šimtų ar tūkstančių, bet apstūis būriai čia darbuos Lietuvos laisvės reikalui prieš pirmąjį pasaulinį karą, jo metu ir vėliau. Tūkstančiai grįžo laisvon Tėvynėn, parsiveždami ten gerą skatiką ir patyrimų. Daug grįžo į žemės ūkį, tapę ten pavyzdiniais gasydariais. Kiti į verslus, į prekybą, amatus, pramonę. Aš spėju, kad tie visi žmonės buvo tada naudingas ir malonus skolas gražinimas gimtajai laisvajai žemei.

O kiti, daugiau moksloje pasirodę ar šiaip turėję išskirtinį gabumų, grįžo dirbti Lietuvai ar tai į kariuomenės eilę, ar specialistais valdininkais įstaigose, ar laikraščiuose, ar kaip artistai ir dainininkai Lietuvos teatruose. Gal kelios dešimtys įsijungė vadais į politiką, diplomaciją ar panašius valstybinius darbus. Tai Amerikos lietuvių įnašas žmonėms Lietuvos reikalui irgi buvo tikrai nemažas.

Wenoriu nutylėti nei vieno nuopelnų ir nei vieno patrioto darbų savo Tėvynės nedrįstančių pamiršti. Tik kaip čia man keltais žodžiais tuos vardus ir darbus suminėti, jei tam storo knygos surašyti neuztektų? Todėl sustosiu ties vienu, kuris tebėra gyvas, tebedirba ir tebegyvena Lietuvos reikalais ir kuris gruodžio 29 d. sulaukia 75 metų.

Tai Bronius K. Balutis, Jaučiu, kad nedaug, o gal ir visai nesulaukia opozicijos, jei pasakyčiau, kad tas vyras turbūt yra pats ryškiausias ir brandžiausias "Amerikonisikos Lietuvos" produktas, kuris buvo čia išmokytas ir vėliau atgal padovanotas Lietuvai, jo ir mūsų ar mūsų tėvų tėvynėi.

Tai buvo seni laikai — mano paties ir jūsų daugelio vaikystė, kiti visi tebeaukė užgimimo. Atsimenu tuos laikus geriau tik mūsų veteranai —

J. J. BACIUNAS

Jokubynas, Ambrozevičius, Ambrozėjus, Tareilą ir keli kiti panašūs šimtmečiai žuolai.

Jaunas, gražus ir mielas vaikinąs atvyko iš Dzūkijos — Bronius Balutis-Balevičius. Gyvas verpetukas į vis daugiau įsisiūbuojantį Amerikos lietuvių veiklos ežerą. Netrukus — jis studentas Valparaiso universitete, Tėvynės Mylėtojas, Draugijos tikras žiebėjas, vėliau redaktorius Chicagos Lietuvoje, dar vėliau, kaip išmokslintas anglosakų teisės žinovas, taktininkas Lietuvos diplomatinės bylos, Lietuvos Respublikos diplomatas, vadovaujantis asmuo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, Lietuvos atstovas Amerikai, Anglijai, Iki dabar...

Ne mano amatas rašyti nusipelnusių vyrų biografas (nors skaityti jas megstu, o kada kada pridurti skatiką joms išleisti). Ką čia, be to, primenu, tai ne naujiena, tą žino visi veiklesnieji Amerikos lietuviai, kaip ir naujieji ateiviai.

Artinantis to mūsų brangaus žmogaus sukautuvėms, kurias, tikiuosi, plačiai ir širdingai paminės visi Amerikos ir viso pasaulio lietuviai, be pažiūrų skirtumo, nes jis visų mūsų lietuvių mielas bičiulis, ypa

tingai Amerikos lietuvių, tikras brolis ir kaip sakau, mūsų Amerikos lietuvių gražiausias "produktas". — atsiprašau mūsų pačių gražiausių svajonų gėlių buketas tėvynėi Lietuvai, — aš norėjau tik vieną dalykėlį atskirai pridėti.

Mėgstu ir myliu dabar naujai pas mus atvykusį Lietuvos jaunimą, bet visgi labiausiai myliu tuos, kurie veržiasi į pažangą, į mokslą, ruošiasi būti ko naudingiausias savo tautai, — studentus...

Daug, daug kartu dabar daugiau lietuvių studentų Amerikos universitetuose, negu anais Valparaiso laikais. Gal dešimtį, o gal ir dvidešimtį kartų. Turėdamas mintyje savo seną draugą Londone, aš važduojuosi anuos Valparaiso laikus, bet tuoj persikeliu į dabartį ir matau šimtus naujų lietuvių studentų... Ką norėčiau pasakyti?

O gi tik tiek: — jei iš jūsų, berniukai ir mergytės, išaugs dabar bent dešimt tokių dvasinių Balučių, kokių dzūkiskų žuolūku išaugo mūsų jūbilitatas, jūs atmokėsite gimtinės skolą savo tėvynėi. Jūs suteiksite Jai paramą, brangesnę už dolerius ir "keno-tą" maistą...

Pasistatykite sau tokį uždavinį. Nes jums tikrai dar ateis laikas jį išspręsti.

(Kitą kartą — Aple Balutį ir jo pagerbimą).

HARTFORDO LIETUVIŲ ŽINIOS

Vietos TMD skyriaus narių posėdis įvyko lapkr. 19 d. lietuvių klube. Pirm. W. M. Chase pranešė, kad 50 m. lietuvių spaudos sukakties minėjimo klausimas vėl grįžo į TMD narių susirinkimą. Perleto pavasarį TMD nariai buvo nutarę minėti liet. spaudos laisvės 50 metų sukaktį, bet pirm. Chase šį reikalą perleido vietos Liet. Bendruomenės vadovybei. Pastaroji dėl pavasarį ir dėsia dabar, rudens sulaukus. Todėl šiame TMD narių susirinkime nutarta surengti spaudos laisvės sukakties minėjimą.

Be to, TMD nariai nusitarė surengti prieškalėdinį pobūvį — arbatėlę su menine programa ir paskaita bei šokiais. W. M. Chase iškėlė B. K. Balučio 75 metų amžiaus sukakties minėjimo reikalą, nariai šilgai priėmė šį pasiūlymą. Pulk. Sireikai, kap. Z. Strazdui, inž. J. Guntuliu ir kitiems pasisakiusiems teigiamai, vienbalsiai nutarta surengti Balučiu pagerbtį bankietą su menine programa ir t. t.

BALFo skyriaus dešimtmečio sukakties paminėta lapkr. 21 d. parapijos salėje.

Mirė Birutė Gudalytė, sulaukusi 37 m. amž. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis. Laidojo Karlonas iš New Britaino, vienas žymiausių lietuvių laidotojų.

SLA 4-to apskr. kuopų jubiliejinis bankietas įvyks lapkr. 28 d. klubo salėje Hartforde. Teko patirti, kad bus daug žymių svečių.

A. Rekus, žinomas vietos lietuvis, dirba fabrike ir kartu savo ūkyje, sale Hartforde. Atrodo, jam sekasi. M.

Jieško komunistų

WATERBURY, CONN. — Pastaruoju metu valdžios pareigūnai klausinėja apie "subversyvius elementus", kadaise turėjusios įtakos vietos lietuvių klube, esančiame Green gatvėje. Bet boisevikams pasmaugus Lietuvos nepriklausomybę, to klubo nariai pagaliau pažino vilkus avių kaaliuose. Klubo pirmininku buvo išrinktas žinomas vietos veikėjas, nuodžiū Lietuvos patriotas T. Matas. Jis tuojuo apvalė klubą, pašalinamas iš jo skaitytos Laisvę ir neleidamas komunistams (LDLD ir LDS kuopų nariams) daryti susirinkimus. Dabar komunistai organizuojasi ir ateinančiuose klubo valdybos rinkimuose ruošiasi T. Matą pakeisti savo žmogum.

Ar valdžios pareigūnai klausinėja apie tūlą L. ryšium su tais rinkimais, nežinia, bet faktas, kad Green gatvėje truputį "atsiduoda". K. St.

SPAUDOS SUKAKTŲ PAMINĖJUS

NEW BRITAIN, CONN. — Prieš 30 metų ši kolonija kultūrinio atžvilgiu N. Anglijoje buvo pirmoje vietoje. Tada įsteigė Varpo dramatinis klubas, kuris turėjo savo chorą ir orkestrą. Rengdavo vaidinimus ir koncertus, važinėdavo po apylinkes.

Tada čia veikė apie 20 įvairių organizacijų. Lietuvai Nepriklausomybę atgavus, šios kolonijos lietuvių nekarta yra paaugavę po 1,500 dolerių ir daugiau. Buvo tada lietuvių kolonija pajėgi, nes pastatė šv. Andriejaus parapiją bažnyčią, susirinkimams ir pobuviams nemaža svetainė, 354 Park St.

Metai bėgdami keitė lietuvių veidą, pakeitė ir jų veikimą. Daugelis senųjų veikėjų jau iškeliavo į amžiną poilsio vietą. Užtikami tik jų geri darbai. Garbingai prisimename Skritulskis, kuris besidarbuodamas su miesto meru parikristijo vieną gatvę Biruta. Ta gatvė yra šalia lenkų bažnyčios ir amžiais bylos, kad čia gyventa tautiniai susipratusių lietuvių.

Lietuvių svetainėje buvo įsteigtas knygnešis, įgyta žymių darbuotojų paveikslai, prenumeruota visi Amerikoje išlemtieji laikraščiai.

Kai šiemet susilaukta 50 m. spaudos atgavimo sukakties, tai pagerbiant ano meto veikėjus ir tą svarbią sukaktį A. L. Bendruomenės apylinkės valdyba ėmėsi iniciatyvos ir iš esamų veiklių organizacijų sudarė organizacinį komitetą. Komitetas priėmė nutarimą, kad reikia parengti savaitės paminėjimą.

Spaudos atgavimo minėjimą prasidėjo sekmadienį iškilmingomis pamaldomis, atitinkamu pamokslu, o salėje įvykdytas iškilmingas posėdis. Pėsėdžio garbės prezidentium sudarė esamų organizacijų pirmininkai, arba atstovai.

Minėjime kalbėjo: Bendruomenės pirm. Pijus Poškus, kleb. V. Karkauskas. Paskaitas skaitė mok. A. Serkšnas, E. Putvytė, V. Kudirkos Tiltas atsiminimus paskaitė artistė Katiūtė. Vietinis vyrų choras, vadov. V. Marijošaus, puikiai išpildė keletą gražių mūsų liaudies dainų. Salė ir scena buvo papuosta gyvomis gėlėmis ir paveikslais.

Šeštadienį antroji minėjimo diena prasidėjo koncertu. Programą pildė: J. Augalytė iš Philadelphiajos ir St. Liepas iš Bostono. Programa truko apie

2 val. ir buvo puikiai parinktos dainos, arijos, duetai. Abu dainininkai savo partijas atliko gerai. Baigiant koncertą, visiems kurie bent kuo prisidėjo prie šio paminėjimo padėką išreiškė org. komiteto var du A. Burneika.

Spaudos atgavimo 50 m. sukakties minėjimo savaitė, rengėjų publikai buvo patiekta be priekaištų. Programa buvo didelė, marga, įdomi. Sveikintinas ir leidinėlio išleidimas. Peiktina, kad vadinamieji lietuvių intelektualai minėjime nepasirodė. Nesuprantamas ir nedalyvavimas minėjime ir tų kurie iš lietuvių gyvendami, jiems neužaučia ir nesidomi, ką ir kaip jie dirba.

Lietuviškiausia kolonija

MANCHESTER, CONN. — Lietuvių skaičius čia tikrai nedidelis. Bet... tai lietuviškiausia kolonija.

Jeigu reikia New Britaino organizacijų sąryšiu dainų va karą suruošti — kviečia manchesteriečius. Panori Hartfordo radijo lietuviškasis pusvalandis, kad jį klausytojai pamintų, vadinimą atlieka manchesteriečiai. Jei nori už genį margsnės programos, tai nuvyk kai manchesteriečiai rengia savus parengimus.

Nuostabiliausia — visą parengimų darbą atlieka: Pranas Pekanas, Lilija Bastytė ir jos vyras Sidney, Brazauskienė, kurie čia gimę, augę ir šio krašto mokyklai baigę. Jiems maloni jų tėvų kalba, daina, vaidinimai. Labai gražu, kad išvien su jais dirba ir buvę tremtiniai.

Lilija Bastytė turi gerą ir labai švelnų balsą ir per parengimus visada padalnuoja solo, arba su Kauniene duetas, o Pranas Pekanas puikiai akompanuoja.

Geriausios sekmės manches teriečiams. Dr.

THE VICTORY BAR

GĖRIMAI, UŽKANDŽIAI
John Davis—Dovidaitis sav.

Buves Brooklyno bėznerius, kviečia tautiečius atsilankyti.
3530 NO. MIAMI AVENUE,
MIAMI, FLORIDA

QUALITY MARKET

VICTOR ABEČUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

Tel. 6624

CHEPEN'S CHARKOAL GALLEY

EDWARD S. CHEPENS, sav.

Puikiausias maistas gaminamas jums matant ant medžio anglies žarijų. Įvairūs gėrimai. Gražiausias restoranas West Palm Beach. Lietuvių savininkas.

701 South Dixie Hwy. (U. S. No. 1) West Palm Beach, Fla.

KARLONAS

Funeral Home

Lietuviams tarnauja dangian, kaip 20 metų.

280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

Tel. 9-1181

J. MARKIEWICZ

AND
SONS, Inc.

Tel. LOcust 2-9229

Laidotuvių Direktoriai

15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

Tel. Virginia 9-3112

PARK FLORIST

Matthew Mažeika

Gėlės pristatomos į bet kuria pasaulio vietą.

WOODHAVEN 21, N. Y.

(Skersai nuo Haven teatro)

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSN.

OF KEARNY, NEW JERSEY

24 Davis Avenue Kearny, N. J.

Telefonas KE 2-7260

ĮSTEIGTA 1924 M.

DRAUGIJA ATLIEKA SIUOS PATARNAVIMUS:

1. Priima taupymo (indėlius)
2. Duoda pirmų morgiečių paskolas namams įsigyti
3. Keičia čekius
4. Priima gėz bei elektros bilas (sąskaitas)

Už indėlius moka dividendą 2.5% metams.

Dividendas išmokamas dukart per metus.

Kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki \$10,000.00

Federal Savings and Loan Insurance Corporation

DRAUGIJA YRA NARYS FEDERAL HOME LOAN

BANK OF NEW YORK.

Ši lietuvių draugija per savo 30 metų gyvavimą yra įsigijusi visuomenės pasitikėjimą.

DRAUGIJS AKTYVAS \$916,000.00

JULIUS PAKNIS Prezidentas

ANDREW SALVEST Viceprezidentas

PETRAS W. VELEVAS Reikalų Vedėjas

JUOZAS M. BELZA Kasininkas

JUCUS SISTERS RESTAURANT

Stasy Jucus, Vedėjas

(Lakūno Dariaus brolis)

Atdara visą naktį.

1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.

(47th St. ir Ashland Ave.)

LAfayette 3-9670

TRAUN'S BAR

AUGUST TRAUN, Sav.

N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE

RESTORANAS IR BARAS

941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.

Tel. PO 5-9566

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA

Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

PO 5-4110

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS HARTFORDE

Skautų tėvų ir rėmėjų komitetas rengia Naujų Metų Sutikimą šv. Trejybės mokyklos salėje (Capitol Ave. ir Broad St. kampas) Hartforde, Lietuvių visumenė, o ypač skautiškas bei akademiškas jaunimas, maloniai kviečiami atsilankyti. Hartfordo skautai ir skautės yra pasiryžę įdėti daug darbo, kad šis naujų metų sutikimas praeitų jaukiu ir lietuviškoje nuotaikoje.

Pakvietimą platinami per skautų vadovus New Yorke, Elizabeth, Waterbury, Worcester, Boston, New Britaine ir Hartforde.

Paštų galima užsakyti šiuo adresu: V. PILEIKA, 681 Broadview Ter., Hartford 10, Conn. Įėjimas vienam asmeniui \$4.00.

Pakvietimus prašome išgity iš anksto, nes gruodžio 20 d. sustabdysime jų platinimą. Norime iš anksto tiksliai žinoti dalyvių skaičių, kad gerai galėtume pasiruošti svečių priėmimui. RENGEJAI.

DĖMESIO!

DĖMESIO

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS
PIRMĄ KARTĄ LIETUVIŲ KALBA, DIDŽIULIS

AFORIZMŲ RINKINYS

Virš 1,500 autorių rinktiniai aforizmai, satyros, keisti užrašai, epitetai, žymiųjų žmonių paskutiniai žodžiai prieš mirtį, 50-ties tautų rinktinės patarlis, priežodžiai, humoristinės mintys ir kiti skaitiniai.

Virš 10,000 posakių visų amžių filosofų, poetų, rašytojų, teologų, ateistų, mokslininkų, politikų, avantiuristų ir kitų mintys, pradant Moze ir baigiant Pitigrilli, Maksimai, kurie šimtmečiais buvo draudžiami cenzūros.

Ištraukos iš Biblijos, Korano, Talmudo ir kitų šventraščių

Rinkinys turi 544 psl. gražiai įristas į kietus viršelius.

Labai patogus skaitymui formatas.

Neatidėliojant užsakykite šią įdomią knygą sau ir savo pažistamiems ir tuos kraštus, kuriuose valiutos išsiuntimas yra suvaržytas.

Dėl labai mažo tiražo, ši knyga į spaudos kioksus nebus siunčiama.

KAINA SU PERSIUNTIMU KANADOJE — \$6.00.

VISUR KITUR — \$6.50.

Siųskit pinigus šios knygos platintojui ir tuoj ją gausit.

M. CAPKAUSKAS, 1220 BISHOP STR., APT 3,

MONTREAL, QUE., CANADA (Tel. UN 1-1900)

Tel. 2-8819

EMPIRE BAR AND GRILL

PUIKIAUSIAS RESTORANAS IR BARAS

Miami centre. — Lietuvių savininkas.

MUZIKA. — GĖRIMAI — GERA NUOTAIKA

101 N. E. FIRST AVE., MIAMI, FLORIDA

Tel. UN 62 237

NORMANDIE ISLE APARTMENTS

Įvairaus didumų butai. Dviem ir keturiems asmenim. Savaitel, sezonui ir visiems metams kviečiami savi žmonės, lietuviai.

ALBERTAS J. NAVICKAS, sav.

1150 71 ST. MIAMI BEACH, FLORIDA.

AR NEVALGOME PERDAUG DRUSKOS?

Druskos yra tiek gausi ir ji taip lengvai gaunama, kad visiškai paruoštos vartoti druskos svarą galima įsigyti už penkis centus. Tačiau žmonių civilizacijos ilgoje istorijoje vargu, ar rasime kokią nors atsikirą prekę, išskaitant auksą, sidabrą ir visus Azijos prieskonius, kuri būtų taip brangi, kaip druska.

Istikrųjų, druska taip reikalinga žmogui, kad dūkomose, kur ji sunkiai gaunama, vyrai, moterys ir vaikai buvo parduodami vergijai už neapdirbtos druskos gabalą. Romos kareiviai visada turėdavo druskos. Kada jis tiesioginai negaudavo savo druskos davinio, jis būdavo aprūpinamas tam tikromis priemonėmis jai įsigyti — saliarum argentum. Iš šio žodžio kilo anglų žodis "salary" — alga.

Šiandien ji būtina reikalinga milijonų žmonių kasdieniame gyvenime. Tačiau daug modernių medicinos tyrinėtojų tiki, (kokia žiauri gyvenimo ironija) kad druska staiga pasidarė vienas kritiškų raktų į gyvenimo ligų ir mirties paslaptis.

Druska, ar natrio chloridai, kaip ji chemiškai vadinasi, medikai pradėjo domėtis Prancūzijoje, 1904 m. Du gydytojai, Ambarid ir Beaujard, darydami bandymus su ligoniais sergančiais aukštu kraujo spaudimu, pastebėjo keistą artimumą tarp druskos ir kraujo spaudimo: sumažinus ligonio maisto druskos kiekį, taip pat labai sumažėjo aukštas kraujo spaudimas.

Tada du Amerikos gydytojai, F. M. Allen ir J. W. Sherrill susidomėjo šiais klausimais: Ar sumažinus naudojamos druskos kiekį, tikrai sumažėjo aukštas kraujo spaudimas? Jei taip, tai kodėl? 1922 metais jie atsakė į pirmąjį klausimą. Daugumai ligonių drastiškai naudojimas druskos kiekio sumažinimas tikrai labai sumažina aukštą kraujo spaudimą. Bet priežastis dar nežinoma.

Medicinos pasaulio šis atradimas nepaveikė, "be druskos" dieta buvo tikta, kai kurių žmonių "arkliukas" — mėgiamas užsiėmimas.

Nors šis atradimas eiliniame gydytojų nepadarė įspūdžio, bet fiziologai (gyvybės reikišnius studijuojant mokslininkai) susidomėjo druska ir pradėjo tirti šiuos faktus. Tam tikrus faktus jie aiškiai supranta. Jie žino, kad gyvulių kūnų, susidėdantių iš daugybės ląstelių, kraujas atlieka tokią pat paskirtį, kaip vienląsčių organizmų gėlas ar sūrus vanduo. Pav., deguonis iš supančio skystio tiesiog įeina į amebos ląstelę. Tokiu pat būdu pašalinamas ir nereikalingas produktas, anglies dvideginis. Panašiai ir maistas, skysta ar dalelių forma, įeina per ląstelės membraną arba "oda" ir taip pat pašalinami nereikalingi produktai.

Fiziologai irgi žino, kad kiekvieno žmogaus ląstelių reikalingi yra tokie patys, kaip ir mikroskopinės amebos. Bet žmogaus ląstelės yra labai nutolusios nuo išorinio "pasaulio", ir, kadangi milijonai ląstelių yra ankštai suglaustos viena prie kitos, todėl jos negali veikti taip paprastai ir betarpiškai, kaip vienląsčių organizmai.

Vieton amebos vandens aplinkos, žmogaus kūne yra kraujotaka. Ląstelės maudosi kraujyje ir kituose skystuose, kurie aprūpina ląsteles tuo, kas joms reikalinga ir nugabena tai, kas nereikalinga.

Dabar fiziologai atkreipė dėmesį į šiuos faktus: pirmas, kad visos kraujas sudaro maždaug viso kūno svorio 9% ir kad papildomi kūno skystiai sudaro kitus 65%, antras, kad kraujo kiekio kontrolė tai yra

pusiausvyros reikalas tarp skystio, esančio kraujo induose ir audiniuose, trečias, kad skystio, esančio šalia ląstelių, svarbiausios sudedamosios dalys yra — natrio druska ir vanduo.

Fiziologai, išaiškinę šiuos ir kitus artimai susietus faktus, patyrė, kad vandens pasikeitimas tarp skystio, esančio šalia ląstelių (extracellular fluid) ir ląstelių, atrodo, yra kontroliuojamas susitelkusio natrio, esančio skystyje, šalia ląstelių. O tai yra svarbus dalykas.

Tiesa, tai neturi ryšio su aukštu kraujo spaudimu, bet tai labai svarbu gydant nesveikas, kraujo pritvinkusias širdis. Nes dabar jau paaiškėjo, kad natrio yra nesveikos širdies mirtinis priešas. Paaiškinimas paprastas. Spėjama, kad inkstams sulaukiant natrio, širdies trūkumas pasireiškia druskos ir vandens sulaukymu. Nesveika širdis sulėtina inkstų pajėgumą išskirti, ir jei inkstai negali išskirti natrio, jie palieka daugiau vandens kūne, sumažindami natrio susitelkimą. Ši būklė — nenormalus skystio sukauptumas kūno audiniuose — žinoma vandens ligos (edemos) vardu. Daugelio ligonių, sergančių širdies liga, edema susidaro taip greitai ir plačiai, kad šio skystio kūne yra 10, 20 ar 30 svarų.

Vandens liga bet kada pavojinga, tuo labiau ji pavojinga asmenims, sergantiems širdies liga, nes širdžiai tenka papildomas įtempimas. Kaip žinoma, vandens ligos susidarymą galima pagreitinti arba sulėtinti druska ar druskos trūkumu — todėl tenka padaryti šią išvadą: asmenys, sergantys širdies ligomis, privalo vartoti maistą be druskos.

Šiandien beveik kiekvienam asmeniui, sergančiam širdies liga, tuojau pasakoma "sumažinti naudojamos druskos kiekį iki kelių šimtų uncijų per dieną", maždaug iki vienos penktosios ar vienos dešimtosios to kiekio, kuris paprastai naudojamas maiste. Natrio sumažinimas — ne vien tikta paprasčioje valgoje druskos, bet taip pat ir bendrai vartojamoje natrio bikarbonato (kepimo sodoje) iš tikrųjų yra labai svarbus dalykas, nes nesant natrio, negali būti skystis perteklio normaliam ląstelių skystyje.

Žinojimas, kokią rolę vaidina druska vandens ligai sudaryti, lygiai taip pat turi didelę reikšmę gydant neštumo metu pasitaikančius du kraujo užnuodijimus: preeclampsiją (ankstyvą eclampsiją) ir eklampsiją (staigios konvulsijos gimdymo ar neštumo metu).

Šias ligas, pasitaikančias nėštumo metu, neišvengiamai lydi vandens liga. Šių ligų ankstyvieji ženklai lengvai atpažįstami — galvos skausmas, apetito stoka, padidėjęs kraujo spaudimas, ne-

aiškus regėjimas ir kojų ištimimas. Priežastis nėra aiški.

Pagal vieną teoriją ši liga pasireiškia dėl natrio ir skysčių pusiausvyros stokos. Ar ši pusiausvyros stoka yra tikroji priežastis, dar nežinoma. Tačiau, gydytojai žino, kad griežtas naudojimas druskos kiekio sumažinimas greitai pagerina ligonio būklę. O ypač tai svarbu, kad daugumas neščių moterų, naudodamos savo maiste labai mažą druskos kiekį, matomai, yra apsaugotos nuo kraujo užnuodijimo.

Dabar žinoma, kad iš anksto pasitaikęs mėnesinių įtempimas (premenstrual tension), daugelio moterų patirtas, būna druskos sukeltas. Surasta, kad savaitė ar dvi prieš mėnesines, natrio ir vandens pusiausvyroje įvyksta tikra sutrūktė. Trys moterų horonai palieka natrio kūne ir taip kyla vandens liga.

Taigi, norint išvengti iš anksto pasitaikančio mėnesinių įtempimo, reikalinga dvi savaitės prieš mėnesines apriboti skysčių vartojimą iki vienos kvortos per dieną ir vengti valgomosios druskos, išskyrus virimo. Kepimo soda irgi draudžiama. Duodama amoniako chloridas, rūkštį gaminanti druska, paveikti natrio išskyrimą, kuris ligos eigos metu nugabena vandenį.

Bendrai, ši paprasta procedūra yra tokia sėkminga, kad Johns Hopkins Medicinos Mokyklos ginekologijos (Moterys ligų mokslo) prof. dr. Lawrence R. Wharton tvirtina, kad tai ne tik beveik visiškai panaikina kančiančius priešmėnesinius simptomus, bet taip pat dažnai išvaduoja ligonį nuo skausmingų ženklių, būnančių kartu su pačiomis mėnesinėmis.

Natrio tyrinėjimą pagreitino laimingas sutapimas — taip vadinamas Kempner dietos ligoniams su aukštu kraujo spaudimu pasiekimas. Duke universiteto dr. W. Kempner 1949 metais paruošė ir paskelbė savo dietą, susidedančią daugiausia iš ryžių, vaisių ir vaisių sulčių. Paslaptingu būdu šia dieta pavyko sumažinti net nenormaliai aukštą kraujo spaudimą iki normalaus arba beveik normalaus spaudimo.

Gydytojai sumišo. Kuo gi pasižymi ryžiai ir vaisių sultys?

Chemikai tuojau atsakė: ryžiai ir vaisių sultys beveik visiškai neturi druskos.

Vėliau daug tyrinėtojų pradėjo bandyti dietas be druskos. Chicago Michael Reese Hospitalio trys gydytojai visėkė, kad jie gali pakeisti visų širdies indus ir inkstus, įdėdami druskos į jų geriamą vandenį. Suvaržytas daugiau druskos, žymiai pakyla kraujo spaudimas, atėmus druską — greitai nukrinta.

New Yorko Sinajaus Kalno ligoninės gydytojai darė bandymus su aštuoniais ligoniais,

Iowa gubernavorius William S. Beardsley, 63 metų amžiaus, šiomis dienomis užmuštas automobilio nelaimėje.

turinčiais aukštą kraujo spaudimą. Nuo dviejų iki trijų savaitių šie ligoniai valgė reguliarią ligoninės dietą. Visą šį laikotarpį gydytojai kasdien tikrino jų kraujo spaudimą ir registravo jų skysčių balansą. Pagaliau, šie ligoniai buvo paruošti tikrajam bandymui. Gydytojai nustatė jų vartojamos druskos kiekio maksimumą — vieną gramą per dieną, be to, jie išvirkdavo vaisių, pagreitinti kūne natrio ištušinimą.

Padariniai dramatiški. Per porą dienų ligonių aukštas kraujo spaudimas pradėjo kristi. Akies retinos (tiklinės akies plėvės) nenormalumai, aukšto kraujo spaudimo sukelti, pradėjo nykti. Penki ligoniai, kurie anksčiau skųsdavosi aštriais galvos skausmais, staiga pastebėjo, kad šie skausmai dingo.

Dar nėra aišku, ar druska yra aukšto kraujo spaudimo mįslės išsprendimas. Tačiau tai labai svarbu, kad galų gale pripažįstama, jog sprendžiant žmogaus sveikatos paslaptį, druska yra vienas svarbiųjų raktų. Dėl to daug klinikos žinovų bando išspręsti šią paslaptį, lygindami žmogaus druskos suvartojimą su kitais gyvuliniais.

Faktai akivaizdūs. Eilinis amerikietis, kasdien suvartodamas druskos nuo vienos ketvirtosios iki pusės uncijos (28,3 gr.), iš tikrųjų pagal savo svorį suvartoja jos 25 kartus daugiau, negu liūtas ir 200 kartų daugiau kaip gorila, šimpanzė ir orangutangas. Dar daugiau. Pažymėtina, kad eilinis amerikietis, proporcingai savo svoriui lenktyniuoja su jūros vėliu (warlus), nuolat geriančiu tik sūrų vandenį.

Taip pat daug pasako amerikiečio suvartojamos druskos palyginimas su primityviu tau teliu, Azijoje ir tropikų žmonių druskos suvartojimu. Jų vartojamas druskos kiekis sudaro maždaug keturias šimtasias uncijos per dieną. Taigi, pasaulio gyventojų daugumas maitinasi maistu beveik be druskos. Atrodo, kiek žinoma, tai daugiau, negu tik sutapimas, kad šie šimtai milijonų žmonių savo jaunystėje ir vidutiniame amžiuje mažiau serga aukštu kraujo spaudimu ir širdies ligomis negu Jungtinės Valstybės.

Ar galima padaryti išvadą, kad mėgdami vartoti daug druskos, mes naikiname savo sveikatą ir žudome save daug greičiau, negu gamtos numatyta?

Bent kai kurie žymūs medicinos tyrinėtojai taip galvoja.

Vienas jų, Long Island College of Medicine dr. W. Dock visiška aiškiai išreiškė savo nuomonę medikų žurnale. Jis sako: "Chroniškas širdies trūkumas, kiek klinikiškai pastebėta, pateikia mums puikų fiziologinį atsakymą į žmogaus sauvališką užsispyrimą vartoti netikusį maistą, gausų druska, ir į jo pomėgį poilsio metu gulėti aukštelinuku, o ne kniubėčia. Galbūt, atėityje lengviau bus galima surasti priemonių, kurioms padedant, žmogus suvaldys druską, bet ne absorbuos (susiurb) ir palaikys ją, negu bandyti atprainti jį nuo jo įsigyto skonio." J. Str.

TREMTINIO DIENORAŠTIS

Balandžio 8. Sekmadienis.

PR. STIRBYS

Nors ir šventadienis, bet vis vien turime eiti į darbą. Juk naciams nieko nėra švento, jie partiją stato augščiau už viską, o jų dievas Adolfas... Blogiausia kai šalta: reikia dirbti, kad nesušaltum. Bet šandien buvome gudresni — už geležinkelio pylimo susikūrėme ugnį. Apie darbą net patys vokiečiai negalvoja. Kalbasi apie buvusius gerus laikus, apie cigarus ir cigarinę tabaką, kurio dabar jau niekur negausi. Kai dėl apkasų tai, girdi, "verčiau eitume bulvių sodinti".

Išskirtė mus mažomis grupėmis, kurios pagal vyriausio apkasų meisterio, šlubo partitio nurodymus, dirba plačiuose aplykėjėse. Aš patekau su keturiais vokiečių pabėgėliais. Vyriausio grupės vadovu paskirtas senukas, stambaus ūkio prie Alsteino savininkas. Rimtas ir tylus, dažnai visam kam abejingas prūsas.

Kitas, augsto ūgio, rudom siaurom kelnėm, alaus baro ir viešbučio lankytojas nuo Poznanes. Visą laiką giriasi apie buvusį gerą biznį, apie aukštos markės rūkalus ir su apgailestavimu prisimena paliktus bufeto stalčius 30,000 stūkų cigarečių kuponėliu. Trečiasis, susimetęs į pečius, su dantų protezėmis ir polipsais nosyje berlynetis, mutinėis tarnautojas. Dėl tų polių taip savotiškai kalba, kad vos galima suprasti ir aš su dideliu vargu galiu su juo susikalbėti, kiti dažnai iš mudviejų turi gardaus juoko. Su liūdesiu prisimena likusią Berlyne žmoną ir visiems rodo paskutinį jos laišką, kur rašoma, jog norėjusi taip pat išvažiuoti, bet... vyriausybė neišleisusi. Kėtvirtasai bendradarbis renpatrijantas iš Besarabijos, jau penkeri metai, kai apleidęs savo gimtinę. Vokiečiams užėmus Lenkiją, gavęs prie Lvovo lenkišką ūkį ir galvojęs jame pradėti ūkininkauti, tačiau artėjant bolševikams teko viską mesti ir mauti į "Vaterlandą". Tuokiu būdu visa mūsų grupė turi nu geriausius norus — kad visi šie įtvirtinimai nueitų... šunių, ant uodegos ir, kad kuo greičiau baigtųsi ši vėlinava.

Iš pat pradžių teko nugirsti, kad senesnieji būsią atskirai apgyvendinti, kad netektų toli vaikščioti prie darbų bei maisto atsigabenimo atveju. Registruojant sąmoningai padidau savo amžių ir patekau su "semiais". Čia svarbiausia, kad išvengti pirmą gamtą kanvą ir pietus, o kitiems atveža jau gerokai atvėsusius. Lovų nėra, voliojamės ant šiaudų.

Darbų planas rodo, kad ir patys meisteriai nežino, iš kurios pusės daryti apsaugą ir iš kur gali priesas atsirasti. — Reikia tikėtis, kad priesas ateis iš visų keturių pusių! — pareiškė šandien darbų vedėjas.

Buvę apkasai jau iškasti, tik užgrūvę ir apžėlę, tad mums tenka atnaujinti, sutvarkyti, pagaminti bunkerius ir, svarbiausia, pastatyti spygliuotų vėjų užvaras. Šias užvaras statant ir iškilo klausimas, iš kurios pusės laukiama priesas, bet į tai nei patys vadovai negalėjo atsakyti.

11. Trečiadienis. Vakar buvo oro aliarmas ir mums įvarė nemaža baimė. Tuoj už kaimo, prie geležinkelio ir plento sankryžos statėme kuolus spygliuotoms vietoms. Pusiau plauti egliniai stulpeliai švietė visu ryškumu keletą kilometrų ir lakūnams reikėtų būti akliems, kad to nepastebėtų. O šie, kaip tyčia, nuolat skraidė virš mūsų vietomis kryptimis ir kontruoiviao kiekvieną judesį žemėje.

Pamatę, kad toluoje suka ratą do nežinomos kilmės lėktuvas, bė iš katro į juos, kaip paprastai, nekelpėme dėmesio. Kai kurie net pagalvojo, kad tai vokiški. Staiga šie pradėjo artėti link mūsų ir smig-

ti žemyn. Akimirksnis... ir mes atsidūrėme apkasuose, bet tuo pačiu momentu pasigirdo duslus "trach, trach" ir dar "trach, trach"... Pamatėme tik kaip jie, vėl pakilę anapus geležinkelio, nunėrė vakarų link. Reiškia jau mus pastebėjo. Kol kas laimingai balgėsi, nes, eidami namo, pamatėme klaidymus ant plento apie šimtą metrų nuo mūsų darbo vietos.

Ir būk gudrus, žmogau! Per važlavęs beveik visą Vokietiją, laimingai ištrūkęs iš bolševikų nagų ir visų pavojų, dabar besibaigiant karui, prie šių kvailių apkasų gali būti persmeigtas ne tau skirto radimo. Šandien dirvoje radome tuščių bortkanuolių 2 cm. patronų. Pavartėme, pasižiūrėjome ir mūsų grupės vadas įsėdėjo į duonmaiš... atminčiai. Balandžio 13.

Lėktuvas neleidžia dirbti. Kasdien suka ir suka virš galvų. Bet dabar mes jau esame atsargesni ir, pamatę žolumoje lėktuvą tuoj metame darbą ir sprunkame į apkasus. Dažniausiai vienas kuris seka orą, o kiti dirba. Pastebėjęs, duoda ženklą slėptis.

Vakar subombardavo už 8 km. geležinkelio stotį. Atkaskimo darbams buvome ir mes nuvažiavę. Vaizdas šturpas. Tik įvažiavus į kaimą, pastebėjome, kad beveik visi namai be langų, o arčiau stoties ir be stogų. Pačiame stoties rajone atrodė kaip po ciklono ar žemės drebėjimo, viskas suverta, sujaukta. Geležinkelio bėgių dalys nuo eksplozijos vietos išmėtyta per kelis šimtus metrų. Šalia augę jaunas ąžuolynas suguldytas ant žemės arba tiesiog išrausytas lyg po audros ir išmėtytas po aplynkę. Per šimtą metrų nuo stoties pastato žloposio 40 metrų skersmens ir 15 metrų gy-

lio duobė. Toje vietoje stovėjo traukinys su amunicija, kurį pataikė bomba ir viskas išlėkė į orą. Aplinkui išmėtyti artilerijos sviedinių patronai ir nesprogę sviediniai. Suardyti ir du valgomosios alyvos tankai, prie kurių susirinko būrys moterų ir vaikų su didžiausiu įnirsimu sėmė nuo žemės ištekėjusį skystimą. Lėktuvas per suverstus vagonų dėtis, spardė nesprogusius sviedinius, ginėjosi dėl kiekvieno lašo purvinos, su paraku ir meliu maišytos alyvos. Pilstė į ją ir bet ką pastverdami, kai kurie tiesiai į tuščius sviedinių patronus, toje pačioje duobėje pasiskalavė... Eiti namo ir atsinešti svarų indą nebuvo kada, nes būrys nuolat didėjo, o ką žinai, ar grįžę berasi! Svebu buvo kiekvienam, kad tik daugiau prisisėmus šio brangių riebalų pakaitalo: karas vokiečius jau iki tiek privarė.

Prie atkaskimo darbų suvaryti keli šimtai žmonių, tačiau per dieną tiek padarė, kad atkaskitais salimis išlikusią sveiką bėgių liniją. Duobė nieko neįjuto... Daugumas švėtimėsaliai, prižiūrėtojų mažai, tad beveik visi stovi ir šauposi.

— Šią duobę galės užsilgyti tik patys vokiečiai, mes jau nespašėme. Angliai jau prie Berlyno!...

— Būtų gerai, kad tokių duobių padarytų kiekvieno vokiečio kieme, tai gal žinotų kaip reikia greičiau karą baigti!...

Jau trūko vokiškosios darbo organizacijos, nebuvo priemonių, aplinkui vaikščioja geležinkelio pareigūnai nekelpę dėmesio. Pasigirdus lėktuvų garsams, visi sprukdavo kaimynaudami, bet grįžti nekelpė bėjo ir jų pačių skaitus nuo lat mažėjo. Laikas šio, o didžiulė duobė stovėjo... Breme no link girdėjosi duslus artilerijos balsai, plento be palovė stuvo kariškos mašinos.

Mamie Eisenhowerienė prie Baltųjų Rūmų Washingtono pasitinka viešniais iš Jungtinių Tautų

ARTINASI DIDŽIAUSIAS SEZONO PARENGIMAS, METINIS

Vienybės

Koncertas

Sekm. Sausio 30. 1955

WEBSTER HALL NEW YORKE

VIENYBĖS KONCERTO PROGRAMA, KAI VISADOS, BUS TURTINGA IR ĮVAIRI

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA per year \$5.00
CANADA and other countries \$6.00
Advertising Rates on Application

LIETUVIŲ TAUTINIS AKADEMIKŲ
SAMBŪRIS MINI SAVO PENKMETĮ

POVILAS ALISAUSKAS

Šių metų lapkričio 11 d. su-
ėjo lygiai penki metai, kaip į-
sisteigė New Yorke Lietuvių
Tautinis Akademikų Sambūris.
Kad būtų skaitytajai aišku, iš
kur yra kilusi sambūrio užuo-
mazga, tenka žvelgti į praeitį.

Charistinės rusų sprespaudos
metu lietuvų jaunimas augo,
mokėsi ir brendo svetimos kul-
tūros įtakoje, dėl to daugelis
mūsų senųjų inteligentų, iš jo
išsėję, nesistengė pasakyti, kas
yra lietuvų tautos idealas. Jo
vietaje buvo skelbiamas pri-
augančiam mokslui jaunimui
kosmopolitinės socializmo idė-
jos. Ir kai reikėjo pasisakyti
dėl Lietuvos likimo, tai socia-
listinės srovės, kaip rodo Petra
pilio seimas, nepatikėjo Lie-
tuvos laisvę. Jiems, rodėsi, kad
pirmą turinti būti iškovota
laisvė Rusijoje, o iš ten ji lyg
savaimė atsirastanti ir Lietu-
voje. Manau, kad visi pakana-
kamai įsitikinome, kad Rusijos
revoliucija parodė, kaip to-
kia nuomonė buvo klaidinga.

Ir srovės, kurios tikisi, kad
auklėdomos vien religijos idė-
liai, išauklėsiančios jaunimą
ir tautiškai, taip pat klysta:
religijai rūpi amžinumo daly-
kai, o tautai šio gyvenimo daly-
kai. Taigi turime du skirtingus
idealus. Tautos idealo negalima
išugdyti ne vien religija, ne
vien šokių ar tokios socia-
listinės doktrinos. Tautos ide-
alas turi augti savaime iš savo
žemės, iš savo istorijos. Tai ir
būs realus idealas.

Tokių būdų tik ką įsikūsi-
siame Lietuvos universitete
stipriai jautėsi atsivežta iš Ru-
sijos svetima įtaka. Ir tokie
nesveiki reiškiniai neįgiamai
veikė mūsų besimokinančių jau-
nimą. Tuo laiku akademiškas
sąjūdas buvo tempamas eiti
paunįjį takais arba gudėsi-
si kosmopolitinėmis socializmo
idėjomis. Ta tamsi nuotaika ir
kartu malonus laisvės džiaugis-
mas negalėjo nepaveikti tik-
rųjų tėvynės sūnų. Jie stoji
į tautinio atgimimo darbą, ku-
ris jau buvo pradėtas Austroje,
Viltėje, Valre, o nuo 1918 metų
savanoriais su ginklu atsi-
dūrė visuose Lietuvos laisvės
frontuose.

Susiorganizavę tautiškai nu-
sietišką studentų būrelį pas-
skelbė Tėvynės Balse savo
"credo". Tai buvo pirmasis,
Nepriklausomajam Lietuvoje,
naujai pribrendusių idėjų iš-
pažinimas ir drąsus didžiu pa-
siryžimu pareiškimas visuome-
nei. Tačiau konservatiškoji vi-
suomenės dalis laikė tą nau-
jieną ne tik nereikšminga, bet
net žalinga. Betgi tautinės
sąmonės žadintojų ir
pradininkų bei pažangiosios
visuomenės buvo susilaukta
daug paramos: d.d.žiu autori-
tetuparėmė šiuos jaunus aka-
demikus—idealistus, stoję į jų
eilės didis tautos žadintojas ir
darbo milžinas kan. Tumas-
Vazgantas. Ir tą savo žygi
jis taip atžymėjo: "Pajutau nau-
jus šaltkalvius naujai gran-
džiai kalti, tautinės grandinės
tęsti, kad ji vėl apjuostų visą
valstybės kūną. Klek buvo
gryno džiaugsmo — kurti ten,
kur dar nieko, kur niekam ne-
kliudai, su niekuo nesirungi".
Ir vėliau pasakytais žodžiais
dar labiau paryškina, kad tai
buves... grynos sėlos grynas
idėjingumas ir pasiryžimas
statyti — krauti, o nieko nie-
kam nedaryti."

Pagal tai to viso pasekoje,
1922 metais lapkričio mėn. 11
dieną gimsta pirmoji mūsų
universitete tautinės minties
korporacija "Neo-Lithuania".
Šr-jį pasisako, kad korporacija
gimė tik ką atsistatčiusioje Lie-
tuvos valstybėje. Tad ir pats
vardas yra sąmoningai parink-
tas "Neo-Lithuania"— atgimu-
sio Lietuvos erai atžymėti. To
liau pasisako, kad "Neo-Lithu-
ania" yra susijusi su Lietuva
ne tik savo vardu, bet ir šū-
kis jos "Pro-Patria" (už tėvy-
nės) ir jos pagrindinis įstaty-
mas — "Salus Patrae—Supre-
ma Lex" (tėvynės gerovė —
aukščiausias įstatymas) paro-
do, kad šiai korporacijai Lie-
tuva yra pradžiai ir galas. Taip
pat korporacija aiškiai pasisa-
ko, kad ji yra tautiška, kad ir
didžiausias jos uždavinys, va-
doaujantis krikščioniška mora-
be, kurti tautinę kultūrą, o jos
nariai turi vadovauti, ugdyda-
mi kilmą, taurią ir valingą as-
menybę.

Negalima būtų nepažymėti,
kad korporacijai "Neo-Lithu-
ania" pasisekimo garantai buvo
jos tautiškos ideologijos kūrė-
jai ir jos dvasios tėvai, kurių
žodis, raštai ir darbai prikėlė
Lietuvą. Tai kaip gi jie nepa-
žadintų jaunimą — studentų
žygiuoti lietuviškiu keliu!

Tuomet korporacijai "Neo-
Lithuania" pradininkams įkvė-
pimą ir ryžtą davė dr. J. Ba-
sanavičiaus, Maironio, Tumo-
Važganto, Smetonos, Jablons-
kio, Petro Vileišio, Balučio ra-
štai, jų kova ir pasiaukojimas
dėl Lietuvos laisvės. Taigi, vi-
sai nuosekliai šie visi asmenys
yra tapę šios korporacijos gar-
bės nariais.

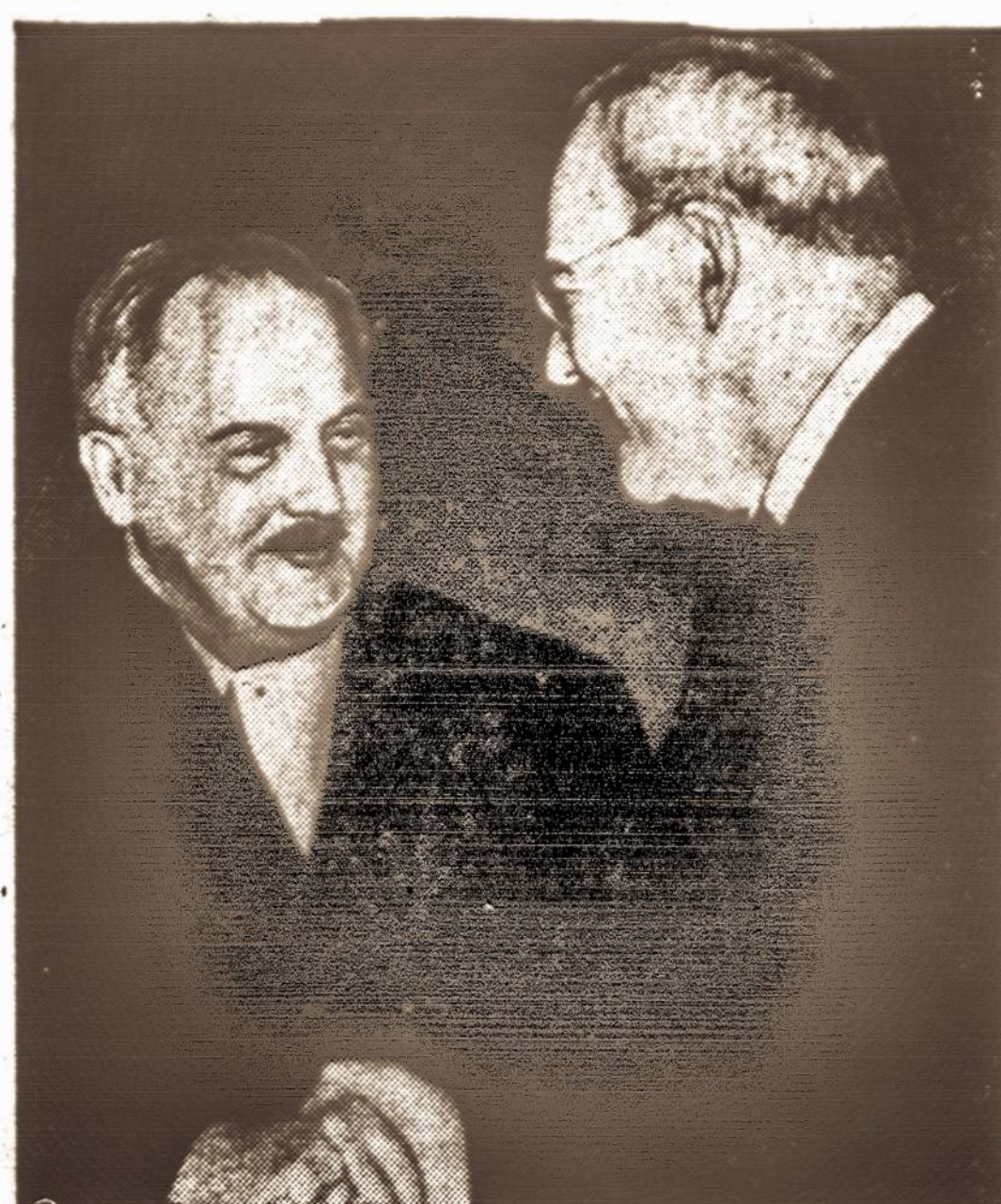
Stiprėjant Lietuvos valsty-
bei, kuriai vis daugiau ir aukš-
tųjų mokyklų ne tik laikino-
joje sostinėje Kaune, bet ir ki-
tose Lietuvos vietose, o kartu
auga ir klesti tautiškoji min-
tis. Štai žemės ūkio Akademi-
joje, Dotnavoje įsisteigė kor-
poracija "Jaunoji Lietuva",
Kauno universitete mergaičių
korporacija "Filiae Lithuania",
Prekybos Institute, Klaipėdoje
"Hercus Monte", tai vienos
idėjos, tų pačių minčių sesės ir
broliai. Taip pat eilė kitų kor-
poracijų mūsų aukštuosiose
mokyklose įsisteigusių pagal
regionus ir fakultetes profes-
sijas, korporacijos "Neo-Lithu-
ania" pavyzdžiu, buvo tautinės
— patriotinės idėjos nešio-
jos, ugdytojos ir skleidėjos.
Tokių korporacijų buvo arti
dvidešimt.

Taip gražiai suklestėjęs tau-
tiškų korporacijų darbas nu-
trūko, Lietuvai netekus valsty-
binės nepriklausomybės ir tau-
tinės laisvės. Didelis jų narių
skaičius tapo bolševikų nužu-
dyti, ištremti į Sibirą vergų
darbams, ir tik daliai teko iš-
vengti bolševikinio teroro, pa-
sitraukiant iš savo tėvynės į
vakarų.

Kudirkos mums paliktas
Sambūris, turėdamas prieš-
akyje visų buvusių korporaci-
jų darnų sugyvenimą, pasiėmė
sau tikslu ugdyti ir palaikyti
tautinį lietuvų sąmoningumą,
pagarbą Nepriklausomai Lie-
tuvai laisvės, esame susior-
ganizavę į Lietuvių Tautinį
Akademikų Sambūrį. Toks
sambūris yra įsisteigęs ir New
Yorke, kuris, kaip jau minė-
jau, švenčia penkių metų su-
kaktį.

Sambūris, turėdamas prieš-
akyje visų buvusių korporaci-
jų darnų sugyvenimą, pasiėmė
sau tikslu ugdyti ir palaikyti
tautinį lietuvų sąmoningumą,
pagarbą Nepriklausomai Lie-
tuvai laisvės, esame susior-
ganizavę į Lietuvių Tautinį
Akademikų Sambūrį. Toks
sambūris yra įsisteigęs ir New
Yorke, kuris, kaip jau minė-
jau, švenčia penkių metų su-
kaktį.

New Yorke lietuvų tautinis
akademikų Sambūris, švenčia-
damas savo penkmetį, sveiki-
nais visame pasaulyje savo vie-
ninčius ir linki greito pasi-
matymo laisvoje Lietuvoje.

Austrijos kancleris Julius Raab, kurį pasitinka Valsty-
bės sekretorius Dulles Washington. Šio vizito tikslas—
greičiau baigti okupaciją, kurią sovietai, amerikiečiai,
anglai ir prancūzai tebevykdo.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ ATSTOVŲ
SEIMAS IR JO PASKIRTIS

ZIGMAS NAGORSKI, jr.

Prieš kurį laiką New Yorke
jvyko PJT Seimo septyntasis
ir aštuntasis posėdžiai, kurie
svarstė priverčiamuosius dar-
bus ir apskritai politinių kal-
nių likimą komunistų paver-
tuose kraštuose, pabėgėlių iš
bolševikinio "rojaus" padėti,
moterų darbo sąlygas, Rytų-
Vakarų prekybos teigiamybės
ir neigiamybės.

Nevisiems dar yra supran-
tama šio seimo paskirtis, kas
ir kaip ji sudaro. Faktiškai šis
seimas yra įsikūnijimas visu
tų norų, kurie tiesioginiai ar
netiesioginiai interesuoti pa-
vergtosios Europos likimu. Pir-
mausia, be abejo, šis Seimas
yra skirtas žmonėms, ku-
rie priversti gyventi komunis-
tiniame režime ir kurių balsas
todėl negali pasiekti šlapus
geležinės uždangos. Antra ver-
tus, šis seimas yra pačių tre-
tinių balsas. Pagaliau, šis sei-
mas daugiau ar mažiau išrei-
kia nuotaikas ir senosios Rytų
Europos išeivijos, įsikūrusios
Amerikoje, nes ir šios išeivijos
širdys ir mintys nuolat trau-
kia į savo gimtąjį kraštą. Ir
seimas, judindamas šių kraš-
tų išlaisvinimo bylą, tuo pačiu
kalba ir už tuos amerikiečius,
kurių tėvai, seneliai, ar prose-
nėliai yra iš ten kilę ir kurie
taip pat nori, kad komunisti-
nis agresorius būtų išvytas ir
nubaustas.

PJT Seimas, pirmą kartą
posėdžiavęs rugsėjo 21 d., bu-
vo iš dalies realizuotas ir tos
padėties, kad tautos anapus
geležinės uždangos nėra atsto-
vaujamos Jungtinėse Tautose.
Niekam nekyla nė mažiausio
abejojimo, kad šiandieninis
Lenkijos ar Čekoslovakijos ta-
rimos delegacijos Jungtinėse
Tautose šių valstybių neatsto-
vauja. Kaip lygiai niekam ne-
ateina mintis, kad Sovietų Są-

Himnas baigiasi žodžiais: "Vie-
nybė tezydi". Tad ir mes visų
tautiškųjų korporacijų nariai,
kad tą vienybę būtų dar dar-
nesnė siekti tautos idealai ir
Lietuvai laisvės, esame susior-
ganizavę į Lietuvių Tautinį
Akademikų Sambūrį. Toks
sambūris yra įsisteigęs ir New
Yorke, kuris, kaip jau minė-
jau, švenčia penkių metų su-
kaktį.

Sambūris, turėdamas prieš-
akyje visų buvusių korporaci-
jų darnų sugyvenimą, pasiėmė
sau tikslu ugdyti ir palaikyti
tautinį lietuvų sąmoningumą,
pagarbą Nepriklausomai Lie-
tuvai laisvės, esame susior-
ganizavę į Lietuvių Tautinį
Akademikų Sambūrį. Toks
sambūris yra įsisteigęs ir New
Yorke, kuris, kaip jau minė-
jau, švenčia penkių metų su-
kaktį.

Neabejotinai yra svarbu, kad
PJT Seimo darbai būtų juo
plačiau žinomi. Tam geriausiai
gali pasitarnauti spauda, Lie-
tuvų spaudos žinios netiesio-
ginu būdu pasiekia ir plačius
lietuviškai nekalbančios publi-
kos sluoksnius.

Palomaro Observatorijos 200
colių Halės teleskopas yra tiek
galingas, kad juo matoma žva-
kės liepsna 18.000 mylių atstu-
me.

KARIUOMENĖS SVENTĖS PROGA

Bėga dienos, savaitės ir slen-
ka metai, bet mes dar vis
tremtiniai — nieko šviesesnio
mūsų gyvenime.

Kyla klausimas, ar laisvas
pasaulis, su JAV priešakyje,
nesustos pusiaukey ir dėl lai-
kinos taikos, bžnio ir savo
ramybės nepaaukos milijonus
pavergtų tautų, palikdamas
jas pavergėjui, ar eis iki galo,
nepasitenkindami komunizmo
užtvara, slekdami ju sunaik-
nimo.

Toji nežinia mu slėgia ir
varo į nusiminimą. Ir tame
nusiminime dažnai, bent min-
timas, leidžiamės į praeitį, įsė-
kodami joje nusiramimo ir
paguodos. Kiekvienam, kur jis
bebūtų, prieš akis stojasi lai-
minga, netolima Nepriklauso-
mosios Lietuvos praėitis. Joje
augome, dirbome ir už ją ko-
vojome. Joje užsidėję jos mel-
lės ir ilgesio žiburys ir kur be-
būtume ir kaip gerai begyven-
tume, jis liks negestantis, nuo-
lat traukiantis tolyn nuo sve-
timos žemės, nuolat rusenan-
tis švelnia romantika ir jos il-
gėstu.

Mūsų visų svajonė ir noras
grįžti į laisvąją tėvynę. Jei
mes, gyvendami Lietuvoje, ne-
pakankamai supratome laisvės
sąvokos, tai įvairių okupacijų
metais ir dabar, gyvendami
sveturai, kuoaikišniausiai jaučia-
me ir jos netekimą praktiškai
patiriame. Taip, laisvė brangi,
šventa ir verta didžiausių pa-
stangų, brangiausių aukų. Dėl
jos verta kovoti ir mirti.

Ši neginėtinai teisinga min-
tis, ypatingai šiose mūsų neži-
nios ir nekantraus laukimo
dionose, dažnai įsminga mūsų
sąmonėje, bet esu tikras, kad
nedažnai kam ateina į galvą
mintis, kokia kaina ir kokio-
mis aukomis ta taip mums
gyvenimo įvairiuose svetimuose
kraštuose, nežūrint savo
tremtiniskumo, egzistavimui
gė nugalėti savo vidaus prob-
lemas ir sudaryti vieningą or-
ganą atstovauti pavergtiesiems
kraštams. PJT Seimas yra nuo
latinis priminimas Jungtinėms
Tautoms, kad laisvasis pasau-
lis neužmirštų tų, kurie diena
iš dienos gyvena fizini ir mo-
ralini, komunistinės valstybės
terora, vykdomą žiauriausios
tironijos, kokia kada nors yra
buvusi.

Savo deklaracijoje pirmą-
me seimo posėdyje PJT ne tik
pabrėžė savo pagrindinį sie-
kimą—išlaisvinti savo paverg-
tuosius kraštus,— bet ir pala-
kyti pavergtųjų tautų laisvės
viltį.

Artimiausiam PJT Seimo
posėdyje numatyta svarstyti
darbo sąlygų ir darbininkų or-
ganizacijų padėtis pavergtuose
kraštuose. Visiems gerai su-
prantama, kad organizavimosi
teisė yra viena pagrindinių as-
mens teisių ir kad darbininkų
teisė organizuotis į profesines
sąjungas yra neatskiriama
nuo darbo laisvės.

PJT Seimo reikšmė jau yra
pripažinę ir laisvojo pasaulio
politikos bei darbo vada. Di-
džioji JAV spauda atžymėjo
seimo atidarymą ir jo darbus.
Tatai atžymėjo ir JAV televi-
zijos stotys, radijas ir kino ap-
žvalgos.

PJT Seimo nuolatinis pre-
zidentas yra Latvijos delegacijos
ir Latvijos Laisvės Komiteto
pirmininkas dr. V. Masens.
Atskiriems Seimo posėdžiams
pirmininkauja iš eilės kiekvie-
nos tautinės delegacijos pir-
mininkas. Seimo generalinis sek-
retorius yra rumunas Brutus
Coste.

Neabejotinai yra svarbu, kad
PJT Seimo darbai būtų juo
plačiau žinomi. Tam geriausiai
gali pasitarnauti spauda, Lie-
tuvų spaudos žinios netiesio-
ginu būdu pasiekia ir plačius
lietuviškai nekalbančios publi-
kos sluoksnius.

Palomaro Observatorijos 200
colių Halės teleskopas yra tiek
galingas, kad juo matoma žva-
kės liepsna 18.000 mylių atstu-
me.

Padėkos Diena

Padėkos Diena, kuri šian-
dien švenčiama visoje Ameri-
koje, buvo pradėta 1621 m.
Plymouth, Mass., kur išlipo
vadiniai piligrimai. Bet būtų
klaidinga manyti, kad ši sven-
tė taip ir buvo iš metų į me-
tus švenčiama. Padėkos Die-
nos tradicija, kaip ir visos tra-
dijijos, ne iš karto susikūrė.
Tik 1863 m. prezidentas Lin-
colnas oficialiai paskelbė Pa-
dėkos Dieną, skirdamas jai
ketvirtąjį lapkričio mėnesio
ketvirtadienį.

Net pats Plymouthas, kur
piligrimai turėjo iškelti pir-
mąją šalną žiemą, iš dalies bu-
vo pamiršęs Padėkos Dienos
tradiciją. Tik 300 metų pirmo-
sis, kartu su indėnais praleis-
tos, šventės sukaktį minint,
1921 m. Plymouthe buvo at-
sivertęs "piligrimų ceremoni-
jos".

Kaip žinoma, pirmieji atei-
viai, arba piligrimai buvo an-
gų kilmės žmonės. Būdami la-
bai religingi, jie Naujajai Ang-
lijai paliko tradicijas, kurių
pėdsakai ypač Massachusetts
valstybėje tebematomi. Vėliau
Amerikoje pradėjo plaukti ki-
tų rasų tautų ir tikėjimų
žmonės. Kūrėsi naujos koloni-
jos, nauji miestai ir naujos
valstybės. Kartu kūrėsi ir nau-
ja tradicija.

Per tuos 300 su virš m me-
tu Amerikoje, kaip ir visas pa-
saulis, keitė savo veidą. Bet
Jungtinės Valstybės tebėra tų
pačių pagrindinių žmoniškū-
mų ir laisvės tradicijų saug-
tojos bei ryšios. Ištrūkusiems
iš Europos diktatorių žabnų
būvams, kurie šios šalies dė-
ka, galėjo atkurti savo židi-
nius, Padėkos Diena dvelkia
ta pačia šiluma, kaip ir an-
kštą žiemą Plymouthe.

15 REKALINGŲ KŪNUI MINERALŲ

Daugumas žino, kad geležis
ir kalcis, ar kalcis, kaip jis
vadinamas, reikalingi mūsų
maiste. Tačiau, tai yra tik du
iš tų mineralų, kurie mums
reikalingi. Maitinimo įstaigos
pareigūnai sako, kad tokių mi-
neralų yra 15, būtent: kalcis,
fosforas, magnazija, natrias,
kalis, chloras, siera, geležis,
varis, kobaltas, jodas, manga-
nas, cinkas, fluoras ir molbde-
nas.

Pirmieji septyni yra pagrin-
diniai reikalingi mineraliniai
elementai. Kiti šeši yra reika-
lingi tikrai mažiems kiekiams.
Todėl jie vadinami pėdsakų ele-
mentais. Bet jie kontroliuoja
kraujo susidarymo gyvybinius
veiksnius, kvėpavimą ir ener-
gijos atpalaidavimą visose gy-
vos ląstelėse. Flouras pateko
į šį sąrašą, nes padėda apsau-
goti dantis nuo gedimo. Molb-
denas sudaro katalisto dalį,
pagreitinančio kepenų ir kitų
organų veiklą. Kalcis, ir fosfo-
ras svarbūs stipriems kaulams
ir dantims sudaryti. Magnezi-
ja daugiausia randama su kal-
ciu ir fosforu sudėtingose kau-
lo druskose.

Natrias, gausiai patiekiamas
valgomąjė druskoje, palaiko
kūne normalų skysčių tekėji-
mą ląstelėse ir audiniuose. Ka-
lis taip pat tvarko skysčių tek-
ėjimą iš ląstelių ir padeda

kūnui sunaudoti angliavande-
nis.

SAUGOKIS LAIPTŲ
Sprendžiant iš nelaimingų
atsitikimų, laiptai pavojingi
vyrams, o miegamieji mote-
rims. Metropolitan Life Insu-
rance statistika rodo, kad 1951
m. beveik pusė visų mirtinų
atsitikimų, įvykusių namie, at-
sitiko ant laiptų ir miegama-
jame.

Vyrų tarpe daugiau negu
ketvirtadalis visų mirtųjų įvy-
ko ant laiptų, vėliau miegama-
jame. Moterų tarpe atvirks-
čiai: daugiausia mirtinųjų atsi-
tikimų įvyko miegamajame
dėl gaisrų, dažnai dėl rūkymo
lovoje. Kiti nelaimingi įvykiai
miegamajame atsitiko dėl pa-
slydimio ant drėgnų grindų,
susipainiojus chalone ir atsi-
musus į baldus.

VYRŲ PASAULIS, BET
MOTERYS VALDO PUSĖ

The Federation of Women
Shareholders in American
Business sutelkta statistika,
1,000 didesnių bendrovių (kor-
poracijų) 52% akcininkų yra
moterys. Investuoto kapitalo
savininkų 40% sudaro mote-
rys. Gyvybės draudimo poli-
sais 80% naudojasi moterys.
Bendrų einamųjų sąskaitų
bankose 65% yra moterų var-
du. Moterys valdo 40% iš 30-
000,000 namų ir moka nuosa-
vybės mokesčius.

AR ŽINOTE, KAD —

Jūsų laikraštis gali normaliai eiti tik
tada, kai laiku užsimokėsite savo pre-
numeratą.

- nes —
a) popierio skolon niekas neduoda,
b) darbininkas be atlyginimo nedirba
c) paštas dykai laikraščio nesunčia,

todėl,
neatidėliodami siųskite savo prenume-
ratą ir patarkite kiekvienam tai pada-
ryti.

Be to—
tapkite laikraščio geradariu—rėmėju,
prie prenumeratos pridėdamas dolerį—
bita laikraščio patobulinimui

Nelaukite rytdienos,
bet šiandien pat imkite voką ir rašy-
kite:

VIENYBĖ
412 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Siunčiu savo prenumeratą \$ _____
Už naują skaitytoją \$ _____
Laikraščio parėmimui \$ _____
Viso _____
Mano vardas _____
Adresas _____
Adresas _____

TEXAS SKIRIASI NUO MEKSIKOS

Pietai ir vakarai reikalauja žemių.—Prezidentas Polk gauna Kaliforniją ir Naująją Meksiką. — Nuo vieno vandenyno iki kito.

Atrodo, kad pagrindinis amerikiečių pionierių bruožas — eiti tolyn į neištirtus plotus.

Europoje irgi. Užimant kolonijas, buvo galima sukurti imperijas. Bet Amerikoje žodis "užkariavimai" arba "imperija" nepopuliarūs. Greičiausia "manifest destiny", Amerikos paskirtis užimti ir civilizuoti visą kontinentą.

Besiveržiantį ir vakarus sąžinė buvo rami. Jie buvo pasiryžę prisiimti tas teritorijas ir sąjungą lygiomis teisėmis. Negi galima buvo Ameriką palikti rezervuotą medžioklės laukui nedidelei indėnų grupei, kada rytuose didėjo gyventojų skaičius ir reikėjo naujų erdvių.

Pietiečiai ekspansionistai norėjo naujų žemių vergams, nes siekė sustiprinti savo poziciją kongrese. Jie tikėjosi, kad vakarai bus, kaip ir jie, palankūs vergų klausimui, bet šie, labiau užsiėmę javų auginimu, nesirūpino vergais. Vakarai buvo už ekspansionizmą, bet nebuvo nusistatę prieš vergus. Gi kai kurie rytų ir šiaurės piliečiai buvo antiekspanzionistai, bijodami, kad naujos valstybės peikeis senato lygsvarą.

Vakarų fermeriai norėjo žemių. To reikalavo ir pietiečiai. Kur ir kaip jų gauti? Nieko negalima buvo daryti su Kanada, nes prityrimas rodė, kad pavojinga vakti Angliją. Pietuose ir vakaruose, priešingai, tiesėsi plotai senos ispanų imperijos, kurios silpnumas viliojo įsiveržti. Texas, miškinis Meksikos provincija, buvo viliojantis kašnis Tennessee, Mississippi ir Louisiana pionieriams. Kraštas beveik nebuvo apgyventas. Pradžioje šimtmečio tik keili amerikiečiai fermeriai įsikūrė neklusdami ispanų leidimo. Paskui 1821 metais Moses Austin parašė leidimo apgyvendinti 300 amerikiečių šeimų. Jo sūnus Stefen Austin, po Meksikos revoliucijos, gavo konsocijos patvirtinimą. Vienintelė sąlyga buvo statoma, kad fermeriai būtų katalikai, bet kolonialistas, kuris nebuvo jau taip griežtas tikintis, kataliku virsdavo per dešimt minučių, ypač jeigu reikėjo gauti pažymėjimą. Po to jis nematydavo ispanų valdininko. Farma Texase tikrai buvo verta vėnėrių mišiu. Tuo labiau, kad tos farmos buvo tikrai gražios: kiekvienam imigrantui tekdavo 177 akrai dirbamos žemės, 4-428 akrai ganyklų, jokių mokesčių, medžioklės iki valiai ir kukurūzų kiek nori. Apie 1830 metus daugiau kaip 20,000 amerikiečių jau gyveno Texas, kai kurie atsivežė vergus. Meksikiečiai, kurie buvo panaikinę vergiją, apgalvestavo, kad vienof jų provincijoj vergija vėl pasirodė. Amerikiečiai gi skundėsi meksikiečiais, kad jie vėr-tė mokyti ispanų kalbos, varžo imigraciją ir apkrauna mokesčiais amerikoniškas prekes.

1827 metais John Quincy Adams buvo pasiūlęs Meksikai parduoti Texas už milijoną dolerių, bet pasiūlymas buvo atmestas.

1834 metais, kai kareivis Antonio Lopez de Santa Anna paėmė valdžią Meksikoje, jis buvo pasipiktinęs padėtimi Texas, kur meksikiečių įstatymai liečia katalikybę ir vergiją, buvo lauzomi. Jis panoro Texas paversti karine teritorija ir priversti klausyti Meksikos valdžios. Texasiečiai rado, kad Santa Anna perėjo ribas. Kad tai būtų Meksikos teritorijoje, kitas dalykas, bet čia, kur Ispanija atsuntė 3,000 kolonistų, amerikiečiai sudarė tautą. Jie nutarė pasiskelbti nepriklausoma valstybe Meks-

kos ribose. Meksikiečiai ir texasiečiai žinojo, kad skillmas turės įvykti. Tai atsitiko 1836 metais. Santa Anna, armijos priešaky, išsiruošė į žygį prieš San Antonio. Jis žiauriai sunaikino texasiečių būrį. San Antonio grupė kareivių ir gyventojų ištvirtino vienuolyne. Ten jie, šimtas aštuoniasdešimt texasiečių, heroiskai gynėsi prieš keturis tūkstančius meksikiečių net tryliką dienų. Tvirtovė buvo paimta. Žuvo beveik visi gynybai. Paskutiniu momentu, buvo nužudyti penki likusieji Santa Anna įsaky-

mu. "Atsiminkite Alamo!" tapo texasiečių rezistencijos šūkiu. Vienas texasiečių generolas, Sam Houston, suorganizavo armiją ir suplikė Santa Anna. 1836 metais prie San Jacinto. Paimtas į nelaisvę, Santa Anna pasirašė Texasui nepriklausomybę. Meksikietis gubernatorius atsisakė pripažinti parašą, gautą jėga, bet texasiečiai sukūrė respubliką ir Houston išsirinko prezidentu. Pasirinkimas buvo geras. Houston buvo senas Andrew Jacksono draugas ir turėjo didelį autoritetą. Texaso vėliava turėjo vienintelę žvaigždę. Tai buvo būdas pareikšti norą užimti vietą amerikiečių sąjungoje. Jie vadino save amerikiečiais ir norėjo būti prijungti prie Jungtinių Valstybių. Daugelis valstybės vyrų Washingtone palankiai žiūrėjo į tai. Bet vergijos priešininkai žiūrėjo pavojų, prijungiant tokią milžinišką teritoriją, kuri geru klimatu ir dirva buvo palanki vergijai. Už aneksiją pasisakė vakarų ekspansionistai, tikėję "manifest desiny". Pietiečiai, kurie iš Texas laukė paramos ir sąjungininko. Taip pat žemių spekuliantai. Bet Van Buren prezidentavimo metu nebuvo keliamas Texas

klausimas. Tik kai Tyler atsidūrė valdžioje, ypač kai Webster pasitraukė iš kabineto, buvo aišku, kad Texas aneksija suvaidins svarbų vaidmenį Amerikos politikoje. Anglijos politika buvo už tai, kad visokiomis priemonėmis kliudytų aneksijai.

Angliai, kurie buvo varžomi amerikiečių tarifais, norėjo Texas padaryti vasaline valstybe ir tokiu būdu apsirūpinti medvilne, aplenkiant Ameriką. Pagaliau daug anglų buvo nusipirkę meksikiečių bonų ir nenorėjo, kad Meksika įsiveltų į karą. Tokiu būdu jie siūlė išlaikyti taiką. Meksikoje jie sakė, kad nėra galimybės atgauti Texas ir bus geriau, jei jis bus nepriklausomas tarp Meksikos ir Jungtinių Valstybių, Texasui sakė, kad nepriklausomybė geriau, negu prisijungimas ir kad Anglija visada jį palaikysianti... Prezidentas Houston klausėsi Foreign Office siūlymų. Jis buvo pasiūlęs Texas Jungtinėms Valstybėms, bet be pasekmių. John Quincy Adams grąsino civiliniu karu, jei Texas bus prijungtas prie Jungtinių Valstybių. Tad kodėl neįeškoti draugystės Anglijos, kuri sutinka finansuoti medvilnės auginimą? Houston savo senam draugui Jacksonui pasakė, kad Texas myli Jungtines Valstybes, bet jei jos nenori, atsisiras kiti, kurie panorės.

Pagaliau 1845 metų vasario mėnesį kongresas nubalsavo Texas prijungimui. Ši naujiena Texase buvo sutikta su dideliu džiaugsmu ir metu pabaigoje Texas buvo Jungtinių Valstybių nariu.

"Kada demokratiai išsirinko kandidatūrai prezidentus James K. Polk iš Tennessee, "whigs" teiravosi kam jis toks. Jis buvo mažai kam žinomas, bet tai buvo sąžiningas ir protingas žmogus. Jo žmona draudė Baltuose rūmuose sėdėti.

Polk buvo užsibrėžęs programą sumažinti tarifus, sutvarkyti Oregono klausimą ir prijungti Kaliforniją.

Vykdydamas savo programą, Polk turėjo prijungti Oregoną. Bet iki kur? Smarkiausiai norėjo iki rusų Aljaskos sienos (54°40'), nuosaikesnieji pripažino, kad Kanada turėtų turėti uostą Pacifike ir siūlė 49 paralelę.

Polk sviedė pirštinę Anglijai: "Vienintelis būdas derėtis su John Bull — tai žiūrėti jam tiesiai į akis". Jis galvojo, kad griežtumas yra geriausia priemonė išlaikyti taiką.

"54° 40' arba karas!" buvo jo partijos šūkis.

Bet Amerika negalėjo vienu metu vesti karą prieš Meksiką ir Angliją. Po ilgų derybų

(Nukelta 1 psl.)

Kalėdos artinas, — ar net?

Lili Kardell, švedų filmų artistė Hollywoode.

NUOSTABUS BALŲŲ SKRUZDŽIŲ ARBA TERMITŲ GYVENIMAS

JONAS MISKINIS

Termitai iš molio pasidaro rūmus ir miestus. Kartais pasitaiko rasti termitų rūmus 16 pėdų aukščio ir kelių pėdų ilgio bei pločio. Tie jų rūmai arba lizdai labai tvirtai pardirbti ir nelūžta, kada ir žmogus ant jų užsilpa. Jie išlaiko net avinjuodius, kurie lipa ant jų žiūrėti, ar nėra arti priešų. Viename tokiam lizde būna šimtai tūkstančių, arba net milijonai, termitų. Jų tarpe, kaip ir kitų skruzdžių, yra patinai ir patelės, darbininkai, kariai ir dar karaliai su karalienė. Visi jie turi darbo. Termitai darbininkai stato lizdą, kasmet jį didina ir dirba visus kitus namų ruošos darbus, kariai giną lizdą priešams užpuolus, o karalienė deda kiaušinėlius ir sudeda jų tūkstančius. Kiaušinėlius termitai darbininkai sunėša į tam tikrus kambarius ir rūpinasi jais, kol iš jų išsirta termitai ir kol jie užauga.

Termitų rūmai gražiai išsumaniai pastatyti. Juose yra įvairių kelių, takelių, vaikų kambarių, sandėlių, rūšių, tiltų, gatvių, griovių ir laiptų. Iš kiekvieno lizdo į visus kraštus eina keliai, kuriais skruzdės bėgioja maisto įšėkoti. Kai kurie keliai platus, — keleto colių pločio, — kad jais laisvai galėtų vaikšioti darbininkai. Iš lizdo dar iškasti grioviai vandeniui nutekėti. Šiuos griovius kasa dėlto, kad šiltuose kraštuose, kur gyvena termitai, dažnai ištikė smarkūs lietūs nepatvandytu lizdu.

KARALIAUS IR KARALIENES KAMBARIAI

Vidury lizdo būna didokas kambarys, kuriame gyvena karalius su karaliene. Juodu iš čia niekad neišeina, nes angos ši kambarį tokios siauros, kad pro jas gali išlysti tik darbininkė, kuri yra vieno colio ilgio ir šešadalio colio pločio. Ji tame kambaryje gyvena, lyg nelaisvėje.

Aplink karaliaus kambarį yra daug maželių kambarėlių, kuriuose sudėti kiaušinėliai ir vikšrai. Šie jų kambarėliai panašūs į turtinųjų namų kambarius. Čia pat prie vaikų kambarėlių padarytos kitos patalpos, kurių tarpe yra daug sandėlių grūdams, vaisiams, degutui ir kitokiai maisto atsargai laikyti. Vidury lizdo yra dar vienas didelis kambarys, kuriame termitai daro susitikimus. Iš šio kambario eina daug kelių aukštyn, žemyn ir kitas puses. Keliai netiesūs. Paliai kelius įstalsyta patalpos termitams darbininkams, kariais ir sandėliams. Per visą lizdą eina grioviai vandeniui nuleisti. Lizdo viršus dengtas

KĄ GYDYTOJAS MATO MŪSŲ KŪNE?

Maždaug prieš 30 metų, kada žmogus blogai jautėsi, gydytojai tikrindavo jo liežuvį, skaitydavo pulsą ir, galbūt patikrinti refleksus, suduodavo į kelį. Tuo ir baigdavosi kūno patikrinimas. Tada gydytojas būdavo pasiruošęs nustatyti ligos diagnozę, pradėdant nuo drugio iki džiūvos ir juosmens rožės. Galbūt, mes gerbiame šią seną džiūvelnė, bet moderniu mastu jis buvo apgalvėtinai vykdytojas. Jis nustatydavo tikrą diagnozę tikiai ant lavyonų skrodžiamojo stalo.

Šiandien, mokslinės medicinos metu, beveik kiekvienas iš mūsų yra gydytojo patikrintas ir apklauskėtas. Mus persviesdavo Rentgeno spinduliai, mes duodavome mūsų šlapumo pavyzdžius ir kraujo spaudimo apirankės buvo vėdinamos apie mūsų ranką. Tačiau iki šiol daugumai šis gydytojo pagalbos suteikimas y-

ra paslaptingas ir nesuprantamas dalykas.

Iš tikrųjų šie visi tyrimai nėra tokie paslaptingi, kaip jie atrodo. Kiekvienas jų atliktas, gauti žinių apie tam tikrus organus. Pav., paimkime kraujo spaudimo apirankę.

Kiekvienas žino, kad reikalingas spaudimas stumti vandenį iš pagrindinio vandens baseino į miesto milijonų čiaupų (kraunų). Panašiai, reikalingas spaudimas stumti maitinančią kraują į žmogaus kūno milijonus mažyčių kapiliarų (plaukialabius kraujo indus) šiandien tai aišku, bet niekas negalvojo apie tai iki 1733 m. Tais metais pastorius Stephen Hales, Anglijos provincijos pamokslininkas, nutarė atlikti bandymą. Jis perplėvė arkljo kaklo arteriją ir įstatė ten stiklinį vamzdelį. Kraujas vamzdyje pakilo 9 pėdas ir 8 colius (2 m. 89 cm.) Jis kažką surado, bet ką — jis pats nežinojo. Visas šis dalykas buvo pamirštas 150 metų. Tada, 1887 m., vokiečių tyrinėtojas išrado modernų aparatą kraujo spaudimui matuoti — sfigmomanometrą (graikų "sphygmos" — pulsas).

Šio aparato apirankę apvyniojama apie viršutinę rankos dalį ir pompuojama tol, kol nutraugiamas kraujo bėgimas. Gydytojas palengva atleidžia šį spaudimą, tuo pačiu metu klausydamas stetoskopu apatinės rankos dalies arterijos. Girdėdamas pirmąjį kraujo bangą, pradeda skaityti. Tai yra sistolinis kraujo spaudimas — spaudimas širdies pompavimo smūgio metu (systolė — širdžiai susitraukiant, pasiekiamas spaudimo maksimumas, kraujas stumiamas pirmyn ir palaikoma kraujo apytaka).

Po to, jis siek tiek atleidžia daugiau oro nuo apirankės ir pradeda skaityti spaudimą širdies pulso fazės — diastolės metu (diastolė — širdies judimas rimtingai išsiplečiant, jos prisipildo krauju. Šiuo metu pasiekiamas širdies spaudimo minimumas). Tokiu būdu išmatuotas kraujo spaudimas išreiškiamas gyvsidabrio milimetrais, vietoje kraujo pėdų, kaip kadais Hales jį matavo. Paprastai jis išreiškiamas 120-90 — 120 yra pompavimo spaudimas, o 90 pulso spaudimas. Pagal amžių krinta ir kraujo spaudimas. Ketverių metų vaiko kraujo sistolinis spaudimas nuo 110 iki 150. Pasikeičimai yra visiškai normalus dalykas, bet yra žemų kraujo spaudimų, kurie nuolat pasiliekia žemais, ir aukštų kraujo spaudimų, nuolat pasiliekiančių aukštais, o tai jau sudaro problemą.

Kada spaudimas mažesnis negu 110, žmogus būna mieguistas, nuvargęs ir protinai tingus. Jo smegenims negaunant pakankamo kraujo kiekio, jis gali net apalpti, ryta keldamasis iš lovos. Paprastai, tokie žmonės visada susirūpinę savo sveikata — esant mažiausiam negalavimui, tuojau lekia pas gydytoją. Bet, paprastai, jie daug ilgiau gyvena, kaip jų kaimynai.

Aukštas kraujo spaudimas yra skirtinga istorija. Beveik nieko tikro nežinoma apie šios ligos priežastį. Žinoma, kad nesveiki instalai ir antinksčiai (adrenals) bei gleivinės liaukos sutinimas didina kraujo spaudimą. Šitos ir kitos žinomos priežastys apima ne daugiau 10% šios ligos.

Kitais sakant, 9 atvejais iš 10, gydytojai nežino aukšto kraujo spaudimo priežastį. Gydytojai turi tam tikrą žodį, nusiėpti šį savo nežinojimą. Tai yra "esminis" perdidelis įtempimas ("essential") hipertension) — aukštas kraujo spaudimas — priežastis nežinoma.

Daug žinoma, kas įvyksta kūne šios ligos metu. Bėgantį kraujas turi perėti tam tikrus praėjimus — mažyčius arterioles ir mažyčius kapiliar-

Dėl kažkokių nežinomų priežasčių, šių indų raumeningos sienelės susitraukia, todėl širdis, norėdama prastumti kraują per šiuos indus, turi sunkiai dirbti — spaudimas pakyla, kartais net iki 3000 ir daugiau.

Priversta daugiau dirbti, širdis gali padidėti. Nelaimai, arteringas spaudimas stumti vandenį iš pagrindinio vandens baseino į miesto milijonų čiaupų (kraunų). Panašiai, reikalingas spaudimas stumti maitinančią kraują į žmogaus kūno milijonus mažyčių kapiliarų (plaukialabius kraujo indus) šiandien tai aišku, bet niekas negalvojo apie tai iki 1733 m. Tais metais pastorius Stephen Hales, Anglijos provincijos pamokslininkas, nutarė atlikti bandymą. Jis perplėvė arkljo kaklo arteriją ir įstatė ten stiklinį vamzdelį. Kraujas vamzdyje pakilo 9 pėdas ir 8 colius (2 m. 89 cm.) Jis kažką surado, bet ką — jis pats nežinojo. Visas šis dalykas buvo pamirštas 150 metų. Tada, 1887 m., vokiečių tyrinėtojas išrado modernų aparatą kraujo spaudimui matuoti — sfigmomanometrą (graikų "sphygmos" — pulsas).

Arba gali atsitikti ir kitaip. Spaudimas gali pasidaryti toks didelis, kad traspus kraujo indai negali daugiau įtempimo atlaikyti. Jie trūksta. Jei tai įvyksta akyse, menkėjas regėjimas, jei įvyksta smegenyse, būna apopleksija (staigi mirtis).

Jei kraujo spaudimas perdidelis, gydytojas gali žiūrėti į akis, naudodamas oftalmoskopą (graikų "ophthalmos" — akys) — tai yra mažą veidrodį su skylute vidury, kuri įs pritvirtinta diržu prie savo galvos. Jo pagalba jis gali matyti akies kraujo indų būklę. Kraujo indai parodo padarytą žalą — trūkumus dėl perdidelio kraujo spaudimo.

Bet kokiame kūno patikrinime kitas svarbus įrankis yra stetoskopas (graikų "stethos" — krūtinė) — klausomasis vamzdelis daugiausia naudojamas klausyti širdies ir plaučių. Jis išrado 1816 m. vienas pirmųjų didžiųjų gydytojų, dr. R. T. H. Laennec. Kartą, tikrinamas damas drovą damą, jis paprašė nunuoginti krūtinę, kad gaudų pridėti ausi prie jos širdies. Pasipiktinusi dama atsisakė patenkinti šį jo "nepadorų" prašymą.

Laennec, gelbėdamas padėti, susuko popieriaus lapą į mažą kūglį. Jo viena galą jis pridėjo prie damos krūtinės, o prie antrojo savo ausi. Taip gmir stetoskopas.

Sunku išreikšti šokišiais, ką girdi gydytojas, klausydamasis sveikos širdies. Panašiai ir lub, dub — lub, dub — lub, dub. Gydytojas nemėgsta duslaus dundėjimo. Taip pat jis nemėgsta žvimbantio botago garso, kuris pasako jam, kad kraujas grįžta per subalotą voštuvą. Visos svarbesnės ligos turi specifinius garsus.

Jei gydytojas nepasitiki tuo, ką jo ausis girdi, žinoma, jis gali paprašyti elektrokardiogramos. Šis tyrimas paremtas faktu, kad veikiant širdis turi elektros jėgą. Du elektrodai, suvilginoti šuriami vandeniu, yra dedami, dažniausiai, ant ličio netiesių. Pagaudami silpną srovę, jie padidina ją, kuri tam tikru įrengimu atžymina fotografiniame popieriuje. Nor malos širdies yra būdingi pavyzdžiai, taip pat įvairioms širdies ligoms būna atitinkami pavyzdžiai. Žinomas, nagrinėdamas šiuos pavyzdžius, gali nustatyti širdies būklę ir pagal tai diagnozę.

Be širdies, gydytojas irgi klausosi plaučių. Normalūs plaučiai pagamina žemą toną šnibždančių garsą. Jei yra plaučių uždegimas, arba jei padidėjusi širdis juos spaudžia, garsas yra daugiau ankštantis. Sergant dusuliu, gydytojai girdi tam tikrą švilpiantį garsą.

Be to, gydytojai reikės atsakyti į daug klausimų. Ar kada nors nesirgė škarlatina? Jei taip, jis tikrins sužalotus inkstus. Ar tėvai nesirgo cukrine liga (diabetes)? Jei taip, jis tikrins šlapumo cukrų.

Gydytojas pirštais tikrins, ar kūnė nėra padidėjęs organų. Jei ligonis skundžiasi skausmais dešiniame šone, gydytojas tikrins kairįjį šoną. Beveik visada tai žinoma ligonis. Bet gydytojas tikrina normalią pusę, norėdamas ją palyginti su skaudančia puse.

Nuo šio momento, daugiausia, diagnozės procedūra atlie-

(Nukelta 17 psl.)

MANO SAPNAS IR KALAKUTAI

Vieną penktadienį, suvalges pietum žuvies, prigūliau pailseti. Po dešimties minučių pabūdau suprakaitavę. Tuojau supratau, kad tas baidus įvykis buvo tik sapnas.

Sapnavau save Lietuviško kaimo trobos priegangyje su kietai suplakta juoda asla. Buvo matyti netvarkos žymės, nes, ši prieangi dažnai lankydavo paršai ir paukščiai... Pro atviras duris tiršti atrūs dūmai skverbėsi iš trobos.

Pastilenkęs, lyg profesinio ins tinto vedamas, mėginu tvar- tyti prieangi. Staiga matau du mažus paukštelius, lyg tik- ta iš lukšto išsiritusius ir bė- gantius durų link. Bėgdami, jie išskleidžia margas placiū- kas, kaip vėjoklės, uodegas. Aš žaukiu savo žmonai, kuri kaž- kur čia pat prieangyje trūšia, nors aš jos nematau. — "Žiū- rėk fazanukai! Iš kur jie?" Aš, pastilenkęs, mėginu juos pagauti, ir, griebdamas vieną jų abiem rankom, žiūriu, ma- no rankose didelio juodo kalakuto kaklas. Kitą aki- mirka, kai aš mėginu iširti jo riebumą — ar kartais nelai- kas jam ant stalo su keptais obuoliais gulėt, užot truk- dūnus man fezanikus gaudyti — kalakutas užsoka man ant galvos ir prisilėgia mane prie žemės taip, kad mano smakras siekia aslą. Ir aš lyg suprantu, — jis nori patenkinti mano smalsumą. Aš negirdžiu jokio garso, bet jis kerštingai sako: "Stai, koks mano svoris!"

Aš baimėje laikiu, kada jis pradės mane kapoti ir, negalė- damas išsivaduoti, šaukiu pa- galbos.

Matau, kad kalakutas gelan- da savo snapą į kietą aslą, šalia mano nosies ir viena a- kimi knairuoja į mane. Mane apima siaubas dėl pavojaus netekti regėjimo, jei kalakutas paleis savo ilgą aštrų snapą į mano akis. Aš pridengiu akis delnų ir... pabundu.

Nuo to laiko, kai Lietuvos valdininkai turėjo pirkti žąsis, kad padėtų ūkininkams išbristi iš krizės, aš paukščių nesap- navau. Ano epizodinio charak- terio sapnas buvo net malon- us. Mat, aš nepamačiau visų man prideramų, pagal algų kategoriją, žąsių, nors pinigai iš mano algos buvo atskaityti ūkininkų naudai. Anais metais mano sąžinė buvo rami.

Mūsų sąžinė būtų buvusi dar ramesnė ir mūsų sapnai būtų buvę dar malonesni, jei rusų valdžia būtų pirkusi iš mūsų ūkininkų žąsų bei kiaušius per- teklių Ukrainai, kur anuo me- tu badu išmirė trys milijonai žmonių.

Deja, ne nuo mūsų priklausė tvarkyti pagalbą vargstan- tiems užsienyje, ypač Rusijoje.

Kaip ten bebūtų, tą baidų nervų sukretimą, kurį sukėlė manje ką tik aprašytas sap- nas, aš galėjau palyginti tik su sapnais 1941 metų vasarą, kai bolsėvikai buvo išva- rtyti iš mūsų krašto. Tą vasarą aš sapnavau baidus kosma- rus beveik kas naktį.

Bet aš galėjau lengvai pa- aiškinti anos vasaros sapnų kilmę. Tai buvo pasąmoningas atsirgimas tuo neskanu so- vietinės sistemos padažu, kuri mes buvome verčiami laizyti istisus metus.

Tuo tarpu šviežias kalakuti- nis sapnas sukėlė man rimtų abejonių dėl modernios sapnų kilmės teorijos. Psichoanalizės tėvo, Sigmundo Freudo, aure- olė ėmė blukti mano akyse. Pirmausia, man dingtelėjo mintis, ar neapsinuodinau žu- vim. Bet visi aplink valgė tą patią žuvį buvo gyvi. Antra, kankino mane mintis, kodėl, būtent, paaniko dieną prisap- navo kalakutas, jei aš jau nuo vakar, nors be entuziazmo, gal

DR. P. LEGECKIS

(Fejjetono vietoje)

vajau apie žuvį ir, prisipažin- su, planavau išvengti pietų, nubėgęs į gretimą užkandinę, nes nemėgtu žuvies patiekalo ligoninėje. Trečia, pagaliau, ar nepranašauja kalakutas ką nors gero, nes kiekvienas opti- mistas yra linkęs aiškinti sapn- na gera prasme.

Aišku, aš galėčiau lengvai išspręsti pranašystę, kreipda- mas į uošvę. Ji aiškiai išdėsty- tyti sapno reikšmę mano atei- diai, pasiteiravus, ar sapnuo- tas kalakutas buvo gyvas, ar neprašauja kalakutas ką nors gero, nes kiekvienas opti- mistas yra linkęs aiškinti sapn- na gera prasme.

Aš gal atsargiai primčiau jos aiškinimą, ypač teigiamą, tuo labiau, kad visi jos sapnų pra- našavimai anksčiau ar vėliau išsipildo...

Aš net sudrausčiau savo sūnų, kuris lankydamas katali- kišką mokyklą ir būdamas uoliu mokiniu, kiekvieną kar- tą gėdina savo senelę, sakydama: — Kaip tau, senelė, negėda tikėti į sapnus? Tai prietarai.

Aš būčiau jam pasakęs: — Leisk bobūnei galvoti, kaip ji nori. Mes gyvename laisvoje šalyje ir kiekvienam leidžiama galvoti pagal savo protą. Be to, kiekvienas nori būti autoritetu.

— Savo laimei ir mokslo ge- rovei, atsipeikėjus nuo kalaku-

tinio sapno ir šalčiau apsvars- čius reikalą, man paaiškėjo sapno kilmė. Moderni sapnų teorija rado mano sapne pa- tvirtinimą. Psichoanalisto Freu- do žvaigždė vėl ėmė blykėti: ryškia šviesa.

Aš atsimenu, kad ateina Pa- dėkos Diena. Bet tai dar ne- reiškė, kad sapnas pranašavo man kažką ypatingo tai die- nai, arba primintų man pasi- rūpinti kalakutais iš anksto. Ne. Aple tą dieną ir apie kala- kutus aš jau du mėnesiai, kai galvoju. Čia ir buvo šuo pa- kastas.

Mat, Padėkos Dieną buvo numatytos mano dukrelės ves- tuvės. Kaip jaunosios tėvui, man teko tartis su žmona dėl vestuvių pokylio tvarkos. Teko įjieskoti ne tik šalės ir muzi- kantų, bet ir tuo, kas bus pa- dėta ant stalo. Žmona buvo už žąsis, turėdama galvoje praei- tų metų nukritusią jų kainą prieš Padėkos Dieną.

Iš savo pusės, atsivalgęs žą- sienos dar Lietuvoje, aš stovė- jau už kalakutieną, siūlydama pridėti dar antlentos.

Aš esu įsitikinęs, kad sapnai yra tąsa pasąmoningo galvoti- jimo apie mūsų nekasdieninės svarbos reikalus ir pasėka su- jaudintos smegenų substancijos, paveiktos ypatingų įvykių bei išgyvenimų.

Mokslininkai daro aiškia pa- žangą ir atskleidžia šviesą to- lie šalyje, kurioje tebesidriekia senovės prietarų šešėliai.

Dabar man rūpi tik vienas klausimas:

Ar kalakutai sapnuoja, ir ką jie sapnuoja, Padėkos Dienai besitariant?

Buvęs JAV prezidentas Hooveris, prieš išvykdamas ge- ros vallos kelinietį ir Vakarų Vokietiją. Kartu su juo Vo- kietijos ambasadorius H. L. Krekeler.

TEXAS SKIRIASI NUO MEKSIKOS

(Atkelta iš 5 psl.)

buvo pasirašyta sutartis su Anglija, pripažįstant sieną 40 paralele.

Liko sutvarkyti reikalas su Meksika. Jei niekas nenorėjo su Anglija, daug kam bu- vo priimtina idėja karliauti su Meksika. Ši nenorėjo pripažinti Texas aneksijos. Polk pasi- stūmė į Meksiką John Slidell derėtis ne tik dėl Texas, bet bandyti nupirkti Naująją Mek- siką ir, jei galima, Kaliforniją.

Dėl savigarbos Meksikos vy- riausybė atsisakė priimti Shi- dell, ir generolas Taylor gavo į- sakymą užimti Rio Grande sieną. Polk norėjo tuojau pat paskelbti karą, bet jo valsty- bės sekretorius Buchanan pa- geidavo, kad meksikiečiai pir- mieji pradėtų karo veiksmus.

Pagaliau proga pasitaikė: į- vyko kavalerijos susirėmimas ir buvo keli užmušti. Polk pasi- stūmė kongresui pranešimą ir šis 1846 m. gegužės 13 d. pas- kelbė Meksikai karą.

Tikrasis šio karo tikslas bu- vo užimti Kaliforniją. Prezi- dentas Polk to nespėjo ir jo ci- nizmas dovanotinas. Dešimt tūkstančių gyventojų, daugiau ispanų, negu meksikiečių, gy- veno šioj milžiniškoj teritori- joje. Viliojami gero klimato ir derlingos žemės, nedidelis skai- čius amerikiečių taip pat isi- kūrė. Kad Kalifornija vieną dieną turės priklausyti Jung- tinėms Valstybėms, tai atrodė neišvengtina, bet "whigs" gal- vojo, kad vaisius savaimė nu- kris. Polk, betgi, nebuvo tos nuomonės.

1845 metais amerikiečių lai- vymas Pacifike gavo įsakymą užimti uostus, kai tik bus pa- skelbtas karas Meksikai. 1846 m. sausio mėnesį Polk pasiun- tė gen. Kearny su 1800 vyrų, kurių 500 buvo meksikiečiai, užimti Kaliforniją. Kada Ke- arny atvyko, rado Kaliforniją užimtą. Jūrininkai buvo išlipę Monterey. Gi vienas eksplora- torius, kapitonas John C. Fre- mont, remiamas savo uošvio senatoriaus Thomas Benton, su būreliu žmonių, pasiskelbė laikina valdžia. Be jokių nuo- stolių jam pavyko užimti Kali- forniją. Kearny pradėjo pyk- tis su Fremont, kuris nenorėjo pasiduoti generolo valdžiai ir todėl atsidūrė prieš kariuo- menės teisimą. Fremont buvo pasmerkta. Jis atsisakė ma- lonės, kurią jam siūlė Polk ir pasitraukė iš pareigų. Ši avantiūra turėjo politines pasekmes: ji supykė senatorių Benton su Polk, senus draugus, ir Fremont padarė auka, ve- liau tapusi Kalifornijos sena- torium ir 1856 metais kandi- datavus į prezidentus.

Tuo tarpu gen. Taylor įžen- gė į Meksiką ir demokratuose kėlė nerimą. Ne dėl to, kad pergalė būtų nemaloni, bet gen. Taylor, blogai apsirengęs nesiskutęs, mylimas savo ka- reivių, priklausė tai klasei ge- nerolų, iš kurių buvo kilęs Jacksonas. Atsargiai Polk ve- ra Cruzoj išsodino kitą gene- rolą Winfield Scott, taip pat "whigs" kaip ir Taylor, bet e- gantiska ir kuris masėms ne- patiko. Nelaimė, abū išėjo į laimėtojas: Taylor prieš Bu-

ena Vista, Scott prieš Mexico vartų. 1847 metų rugsėjo 13 d. amerikiečių pariuomenė paro- davo prieš Scott ir užėmė Montezuma rūmus. Sutartimi, 1848 metais pasirašyta Guada- lupe Hidalgo, Meksika pripažino Rio Grande sieną, atsisakė nuo Naujosios Meksikos ir šiaurinės Kalifornijos už 15 milijonų dolerių. Tai nebuvo anek- sija, bet priverstinis pirkimas. Kai kurie karšti ekspansionis- tai norėjo užimti visą Meksiką, bet prezidentas atsisakė ir senatas patvirtino sutartį.

Polk savo kraštui davė mili- joną kvadratinų mylių plotą ir "whigs" partijai du kandida- tus.

Dabar buvo problema prijungti užimtas teritorijas, ne- sunaikinant lygsvaros tarp šiaurinių ir pietiečių.

Kitą savaitę: PASKUTINIS KOMPROMISAS

AFORIZMAI

Ilgas liežuvis trumpas gyve- nimas.

— Japonų priežodis.

Žmogaus tikrąjį būdą paži- rsi iš to, kaip jis linksminasi. Sir Joshua Reynolds.

Būdamas supykęs, niekuo- met neatsakys į laišką.

— Kiniečių priežodis.

Pyktis yra laikinis beprotiš- kumas, taigi kontroliuok savo aistras, arba jos kontroliuos tave.

— Horace.

Sunkiausia atlikti šiuos tris dalykus: išlaikyti paslaptį, už- miršti įžeidimą ir gerai sunau- doti laisvalaikį.

— Chilo.

Pavydus žmonės niekina vis- ką, visvien, ar tai gera, ar blo- ga.

— Tacitus.

Nepasitikėk žmogumi, kuris prisiekia savo pasisventimu.

— L. Colet.

Namai pardavimui

NAMŲ SAVININKAMS: Tu- rime šimtus nuominkinių, ku- riams greitai reikia būto Brooklyne arba Queens Coun- ty. Mes galime įdėti butą iš- nuomoti tolimam nuominkniui, kuris jums patinka. Butas gali būti su arba be centralinio šildymo. Patys nuominkininkai išdekoruos visą butą. Už visą šį patarnavimą savininkai nie- ko nereikia mokėti. Jeigu turite arba netrukus turėsite tu- čią butą, tuojau skambinkite mums telefonu: VIRGINIA 3-342.

APDRAUDA — INSURANCE

Mūsų apdraudos ekspertai tinkamai sutvarko ir parūpina visokią apdraudą namams, bli- niams, automobiliams, bendams ir Life insurance. Bet kurios apdraudos reikalai, prasome kreiptis mūsų įstaigon.

ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Avenue,
Richmond Hill, N. Y.
VIRGINIA 3-342

arba VIRGINIA 7-421
Valandos: Kasdien iki 8 val.

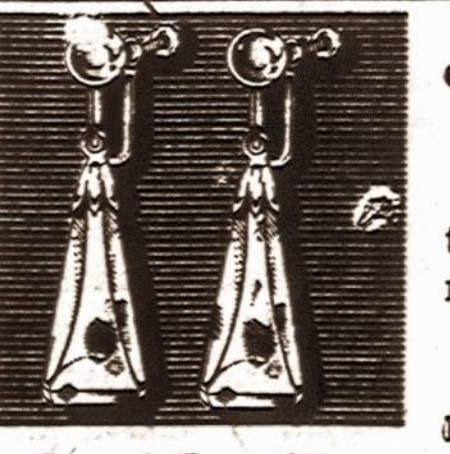
SCHOLES BAKING, Inc.

LIEUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikšty- nom, gimtadieniams ir kito- kioms iškilinėms. Visus užsa- kymus mes išpildome kuo ge- riausiai.

532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-3802

Dramatic, Tapered Ear- rings of Glamorous Amber. \$8.50

GINTARAS GRAŽIAUSIA DOVANA

Brangi atmintis kiekvienam lie- tuviui. Tradicinis papuošalas visą metą.

Vieta kuri saugo mūsų brangus krašto auksą — gintarą. Didžiausias pasirinkimas gintaro dirbinių.

AMBER GUILD, Ltd.

Virš 50 metų gintaro versle.

80-19 31th Ave., Jackson Heights, L. I., N. Y.
Tel. HA 9-5855

Lengva pasiekti auto—Northern Blvd. (25a) iki 31st Ave
IND sub. iki Roosevelt—Jackson Heights Stores
IRT sub. iki 74th St. Stoties iš čia LaGuardia Aero
Port Bus iki 31st Ave

MĖSOS URMO PARDAVIMAS

ALBRECHT & KOELBER

197 NORTH 6th ST. BROOKLYN 11, N. Y.

EVERgreen 3-6322

CASINO TEATRAS

210 East 86th St., N.Y.C. Tel.: RE 4-0257, BU 3-0561.

Lapkričio mėn. 26 d. iki gruodžio mėn. 2 d.

"VAGABUNDEN"

Paula Wessely—Attila Hoerbiger—Elfe Gerhart —

Adrie Gessner — ir

"ICH BRAUCHE DICH"

Willy Birgel — Marianne Hoppe —

Vokiška savaitės apvalga.

Maspetho
Lietuvių Piliiečių Klubas
Adv. S. Bredes, pirm., J. Januškaitis, vicepirm., P. Sla-
pikas, išd., P. Mikalauskas, sek., A. Garnis, fin. sek.
BARAS NARIAMS IR SVEČIAMS
Salė pramogoms
Refekalingi nauji baltininkai,
Varytinės vyksta pirmadieniais,
trečiadieniais ir ketvirtadieniais.
LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS
P. LISAUSKAS, Vedėjas
69-61 Grand Ave., Maspeth, N. Y.
HA 9-9866

Misiūnų Degtinės Krautuvė
RAY'S LIQUOR STORE
JUOZAS IR IZABELĖ MISIONAI
Savininkai
Didžiausias degtinės ir
vyno pasirinkimas.
Ivairiausios rūšies amerikoniški
ir importuoti gėrimai.
103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N. Y.
Virginia 3-3544

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
Kėlionės laivais ir lėktuvais, Ivairiausios apdraudos, Nuo-
savybių pirkimo ir pardavimo, Biznio knygų vedimo, Taksų
(income tax) paruošimas, Pinigų persiuntimo ir skolinimo,
Imigracijos ir pilietybės, Notariųjų dokumentų tvirtinimo.
Vertimų ir Ivairiausių kitais reikalais.
KNYGYNAS—LAIKRAŠČIAI IR KNYGOS
Visais reikalais jums greitai ir maloniai patarnaus broliai
ALBINAS ir KAZYS TREČIOKAI
315 WALNUT ST. (kamp. Adam St.) NEWARK 5, N. J.
Telefonas MARKET 2-4867

NORITE GEROS — MENISKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
Ivairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baiges New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
Skambinti tel. HY 7-4677

VISAME NEW YORKE NERASITE
GRAŽESNIŲ IR PATOGESNIŲ
SALIŲ, KAIP
GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte — koncertą, ves-
tuves, šokių, ar prakalbas — Grand
Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000
dalyvių.
Reikalų Vedėjas
I. WEINSTEIN
320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N. Y.
EVERgreen 7-1123

Priilaikykime Pinigus Savųjų Tarpel!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
X. STRUMSKIS, savininkas
322 Union Avenue,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089
Vienintelė Lietuvių degtinės ir vyno kran-
tuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

HERBERT & BLOOMFIELD, Inc.
AUTOMOBILIAI SUNKVEŽIMIAI
— NAUJI (TROKAI) vartoti
FINANSUOJA BANKAS
Autorizuotas
TAISYMAS DALYS
Lietuvis JUOZAS E. ARBACIAUSKAS, sav.
CHARLES H. BLOOMFIELD, sav.
116 Hempstead Turnpike, Frankha Square, L. I., N. Y.
Tel. HE 3-3800

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. F. M. BINTAKIS
16 Linden Street
Vykstant Jamaica linija išlipi
Gates Avenue
Brooklyn N. Y.
Glenmore 5-3012

VINCAS KANAUKA, M. D.
284 Eastern Parkway
(Blokas nuo Brooklyno Muziejaus)
Brooklyn, N. Y.
Tel. ULster 7-8652
(Vykstant BMT Franklin Ave linija išlipi Eastern Parkway o IRT—Franklin Ave stotyje.)
Namų tel. TAylor 7-8231

DR. A. PETRIKA
(DANTU GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

DR. JANINA SNIESKA
(DANTU GYDYTOJAI)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyn)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231

DR. BLADAS K. VENCIS
(DANTU GYDYTOJAS)
499 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

VALANDOS:
Kasdien nuo 11 iki 1
nuo 6 iki 8
Šeštadieniais nuo 11 iki 2
Sekmadieniais pagal susitarimą

VALANDOS:
PAGAL SUSITARIMĄ
Skambinti nuo 6 iki 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11
val. ryto.

VALANDOS:
9—12 rytė
1—8 vakarė
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6660

VALANDOS:
1—7 val.
susitarus
Ketvirtadieniais visą dieną
ir šeštadieniais po pietų
uždaryta

VALANDOS:
9—12 rytė
2—9 vakarė
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STag 2-0706
Namų — MA 7-2055

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Būrys Berlyno universiteto kliniki prof. asistentas
Vyru ir moterų aštrios ir lėtinės ligos.
RENTGENAS - ELEKTROTHERPIA
Nuo 10 val. ryto iki 6 v. p.p. Cia pat moterų ligų gydytojas
Priėmimo val. antr., treč. ir penkt. nuo 10 v. r. iki 6:30 v. v.
220 EAST 12th ST., NEW YORK 3, N. Y.
(Tarp 2nd ir 3rd Ave.) Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.
Odos niežėjimas ir išbėrimai, Tuliškos ligos. Galvos skaudėjimas, nemiga, jausmų komplikacijos, jautrumas, širdies ir skilvio ligos.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visuor. Atskirti laukimo kambariai vyrams ir moterims.

DULKIŲ SIURBLYS
namų švarai palaikyti būtinas.
Zinomus "ELECTROLUX" siurblius (vacuum cleaner) ir vaškavimo mašines jums namuose parodys fabriko atstovas
Julius T. Jacyna.
Rašykite: 328 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. MU 4-3171, namų EV 7-0463.
Kainos nuo 25 dol.
Taip pat parduoda "FLAVORSEAL" firmos Stainless Steel puodus virti be vandens.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuviams

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON,
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. S1-83 2-5043 NOTARY PUBLIC

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Koplyčia Laidotuviams

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STag 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikams

LIETUVIAI ADVOKATAI

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

KĘSTUTIS W. MICHELSON
111-15 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL 18, N. Y.
Virginia 7-4111

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS 73, N
NEWton 9-6620

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

GERIAUSIS

INSURANCE

IR

REAL ESTATE

Pasirūpinimas pas

ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE.
RICHMOND HILL 18, N. Y.

Telefonas
Virginia 9-0642 ir
Virginia 7-4111

POLAKAS GARANTUOJA,
kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

\$250
ažuolinis karstas

Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.

Audeklų dengtas nuo -95
Ažuolinis nuo \$250
Mahagoni med. nuo \$495
Metaliniai nuo \$385

Nemokamai koplyčia

Antanas Polakas
LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

RUBBER STAMPS

CONCORD STAMP

79 Warren St. New York, N. Y.
Tel. BEel-man 3-6828

KARYS

K A R Y S, kuris prieš 35 metus buvo pradėtas leisti Kaune Lietuvos kariams, dabar vėl pasirodo Jungtinės Amerikos Valstybėse.

Tai pasaulio Lietuvių karių patriotinis žurnalas. Metams 5 dol. Rašykite:

K A R Y S
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

A. Andriuskevičius
Lai kreditingas ir juvelyras
Didelis brangenybių pasirinkimas.
485 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-2318

KĄ GYDYTOJAS MATO MŪSŲ KŪNE?

(Atkelta iš 5 psl.)

kama žmonių, kurių lignonis niekuomet nemato — laboratorijos techniku. Vienas svarbiausių tyrimų — šlapimo analizė. Laboratorija, tikrindama šlapumą, vieną svarbiausių kūno nereikalingų produktų, gali labai daug ką pasakyti apie kūno veikimą.

Įinkstuose, gaminančiuose šlapumą, yra maždaug 280 mylių (450 km.) mažyčių vamzdelių, kurių paskirtis — filtruoti kraujo nešvarumus. Per parą jie išfiltruoja iš kraujo 185 kvortas vandens, išvalo jį ir grąžina į kraujo apytaką. Nereikalingi produktai, kuriuos jie pagriebia, koncentruojama kasdiena į tris šlapimo paimtas (1,4 litro).

Šlapumo spalva gali keistis nuo šviesios šiaudinės iki tamsios gintarinės, nuo aiškios iki drumzlinos spalvos. Bet kokia šių spalvų gali būti visiškai normali. Šlapumo tikrinimas vien tik iš akies — bevertis, nes reikalinga sudėtingo laboratorijos darbo surasti nenormalumus.

Vienas svarbiausių tyrimų nustatyti specifinį svorį — santykį tarp atitinkamo šlapumo tūrio svorio su to paties vandens tūrio svoriu. Bendrai kalbant, kuo sunkesnis šlapumas, tuo geriau — tai rodo, kad inkstai gerai veikia, atskirdami nereikalingus produktus.

Laboratorija visada įieskos albumino, baltymų rūšies. Manoma, kad inkstai neturėtų iš kraujo filtruoti albuminą. Jei jie išskiria jį, tai aiškus įrodymas, kad inkstai tinkamai neveikia.

Laboratorija taip pat įieskos cukraus, pirmo galimos cukrinės ligos ženklo. Graikų gydytojai paprasčiau tyrė. Jei jie įtardavo lignonį, sergant cukriniu liga, jie ragavo jį šlapime. Jei jį būta apyskyčio, jie žinojo, kad lignonis per porą metų mirs. Insulinas, išrastas 1922 m. pakeitė šį baisų vaizdą. Tai yra hormonas, kurį gamina skilvio kasoje milijonus mažyčių "salielių" ląstelių. Jei skilvio kasa (pancreas) nesugeba pagaminti insulino, kūnas negali sutvarkyti cukraus. Tada jis susikrauna kraujyje ir pasišalina su šlapumu.

Jei yra medžiaga, vadinama indikanu — baltymus skaldantis produktas — tai dažnai žymi smarkius skausmus. Paprastai ši medžiaga būna šlapime, kada įvyksta žanrų sutinimas arba vidurių vėžys. Taip pat ji randama sergant vidurių šiltnu ir kitomis ligmomis.

Jei raudonosios kraujo ląstelės, sunaikintų raudonųjų ląstelių liekanos, randamos šlapime, tai žymi vidurių kraujavimą. Pūluojančios ląstelės šlapime rodo vidinį užkrėtimą (infekciją).

Be šių tyrimų, atliekami tuziniai kitų sudėtingų tyrimų. Pav. jei esmuo apsinuodijęs švinu, švinas neišvengiamai bus parodytas šlapime. Lignonis gali tvirtinti nevarojant morfijaus, bet jei jis yra morfijaus vartotojas, laboratorija tai suseks iš jo šlapimo.

Vienodai svarbūs kraujo tyrimai. Daugiausia žinoma Vasermano reakcija sifilitui nustatyti. Pažymėtina, kad ir patyrę gydytojai nevisada suranda sifilį. Kaip apsaugos priemonė, atsargūs prašys atlikti Vasermano reakciją. Bet, jie dar daugiau domisi kitais kraujo duomenimis, kuriuos parodys laboratorija.

Normaliai suaugusio žmogaus kūne yra apie 24 bilijonai (24 su dvylika nulii) raudonųjų kraujo ląstelių, gabenančių deguonį maitinti audinius. Sudėjus vieną prie kitos, jos išstiegtų 116,000 mylių (186,678 km.) — pusė kelio iki mėnulio!

Tikrinant kraują, suskaitomos raudonosios kraujo ląstelės. Norint tai atlikti, praskiedžia kraują ir užtepa juo mikroskopą plokštele. Suskaicius keletą tuzinų raudonųjų ląstelių, technikas gali nustatyti jų

skaičių kraujo kūbiniame milimetre.

Normaliai, jų turėtų būti apie penkis milijonus. Jei jų yra permaži, tai rodo, kad kažkas netvarkoje: galbūt, vidinis kraujavimas, galbūt, kažkas naikina raudonąsias ląsteles, arba gal pacientas serga p.ktybine mažakraujyste (anemija) — liga, kada smegeniniai kaulai nepagamina pakankamai raudonųjų ląstelių.

Toliau, laboratorija tikrins raudonųjų ląstelių hemoglobino kiekį. Tai yra pigmentas, nudažas raudonąsias ląsteles raudonai. Taip pat, tai yra medžiaga, gabenanti kūne gyvybinį deguonį. Darant šį tyrimą, kraujas užšalimas ant sugeriamojo popieriaus ir lyginamas su standartinės spalvos lentele, kas pasako, ar hemoglobino pakanka. Taip pat svarbu, kaip greitai iš kraujo nusėda raudonosios ląstelės. Tai yra "nuosėdų" tyrimas. Jei žmogus serga, dėl kaj kurių priežasčių raudonosios ląstelės nusėda daug greičiau.

Gydytojas irgi norės žinoti, kiek yra baltųjų ląstelių — kotojų su užkrėtimais. Sunkauc užkrėtimu metu baltųjų ląstelių skaičius žymiai padidėja, nuo normalių 7,000 iki 10,000 viename kraujo kūbiniame milimetre. Sergant apendicitu (aklosios žarnos uždegimu), plaučių uždegimu, vidurių šiltnu, kada kraujas stengiasi nugalėti įsibrovėlių, jų gali padidėti iki 20,000 arba net daugiau. Apendicitu metu gydytojas norės žinoti kiekvieną valandą kiek yra baltųjų ląstelių, kas jam pasakys, ar infekcija plečiasi ar sustabdyta.

Kraujo studijos vertingos nustatant ir kitas ligas. Kada inkstai neveikvi, padidėja baltymų, cukrinės ligos metu bus per daug cukraus. Jei numatoma daryti operacija, gydytojas tikrai norės žinoti kraujo sukreėjimo santykį — jei jis kreka per lėtai, visada yra mirtinai kraujo pūdzio pavojus.

Tiesa, yra daug kitų tyrimų, bet anksčiau paminėti tyrimai yra svarbieji tyrimai, kuriuos atlieka gydytojas, tikrindamas žmogaus kūną. Jų daugumas nenurodo specifinės ligos. Jie suseka dūmus — o nuo gydytojo priklauso surasti gaisrą.

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknių, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimitimo, bėmėgės, karščiavimo, išgascio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja \$5.00 svaras. Už \$2.00 prisiuodiame 5 uncijas. Į Kanadą \$2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL
Užsirašykite į auto mechanikų ir įoferių mokyklą GR. 7-8951

Padėsimi jums egzaminuose išrūpinti valnuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padėdame gauti darba. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.

L. TIKNEVICIUS, Direktorius
Metrop. Auto School
155 2nd AVENUE
Tarp 9-10 gatvių, New York City

Ali Bin Abdulla Al Thani, arabiškosios Qatar valstybės Indijos vandenyne valdovas, priima Britų garbės ženklą.

LEDO ČIUOŽIMO KOLEKTYVAS

KĘSTUTIS GARDINAS

Mes nuolatos palaikome ir lietuvius raginame eiti į savus parengimus, bet greta to nepamirštama, kad gyvename svetingoje Amerikos šalyje, kur yra daug įvairių rūšių mezininkų, gerų savo srities žinovų. Tokių vadovybėje visa eilė amerikietiškių pastatymų yra pakankamai aukšto lygio, o kartais net ir netikėtinais šaudniais pastatymai, pasirodymai.

Kai kurie lietuviai yra gerokai ištraukę į savo, pasakyti, kiuntą ir neretai toliau kiemo vartų nemato ir nenori matyti. Tai ne tik nesveikintinas, bet net smerktinas įprotis. Toliau einant daugiau pamatoma. Emigracijoje gyvenant reikia pažinti kitas tautybes, jų kultūrinis ir kitokius laimėjimus. Gerai progai esant reikia aplankyti amerikietiškus ar kitokius muziejus, nueiti į žymiuosius koncertus, paklausti didžiųjų virtuozų, pasižiūrėti turtingų pastatymų. Su laiku ir su riba.

Šiuo metu po Ameriką važinėja garsūs ledo čiuožimo kolektyvas, vadinamas "Ice Follies". Jų programa paruošiama istisiems metams viena. Dabar rodomoji yra 1955 m. Kolektyvas yra geras, gal pats geriausias visame pasaulyje ir jų kiekvienas pasirodymas sutraukia tūkstančius žiurovų.

Prieš 19 metų "Ice Follies" įsteigė Eddie Shipstad, Oscar Johnson ir Roy Shipstad. Per tą laiką jų ledo koncertus aplankė per 38 milijonai žmonių.

Kolektyve yra kelios dešimtys čiuožikų — čiuožėjų, kur vyrai sudaro nereikšmingą mažumą. Dauguma — mergaitės — moterys, labai gražiai sudėtos ir šauniai atrodančios. Pagrindines partijas atlieka: Marie Crimmins, Betty Schallow Florence Rae, France Dorsey, Marlene Jackson, Carol Caverly, Richard Dwyer ir kt. Jų meno vadovai yra Mary Jane Lewis ir Stanley D. Kahn.

Jiems pajudėti reikia 18 vagonų traukinio, nes kartu vežasi visus kostiumus ir reikmenis. Kostiumai yra tikrai gražūs. Juos projektuoja Helen Rose, žinomas Oscar dovanos laimėtoja. Čiuožėjos — artistai yra surinkti iš JAV, Kanados, Australijos, Anglijos, Vokietijos, Šveicarijos, Airijos.

Siemet jie jau aplankė Los Angeles, Denver, Chicago ir kitus miestus. Šiuo sezonu dar apsilankys Pittsburgh, Philadelphia, Cleveland, Montreal, Toronto, Boston, Buffalo, Minneapolis, Milwaukee, San Francisco ir kt. miestus, kur gyvena daugiau ar mažiau lietuvių.

Kai kurie "Ice Follies" nu-

A. Kamenjarin
Real Estate
Isteigta 1914 m.

Paskolos — Nuoma — Aprauda Safty Deposit Boxes
Lietuviams žinoma įstaiga
3042 WENTWORTH AVE.
CHICAGO 16, ILL.
Tel. CAlumet 5-4663

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ

Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams. Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.

245-247 GRAND ST.,
Telefonas EV 7-2043
BROOKLYN, N. Y.

Pas mus

Kun. T. Žilaitis pasitraukė iš Lietuvos žurnalistų Sąjungos New Yorko skyriaus pirminko pareigų.

A. S. Trečiokas su žmona praėitą savaitę lankėsi Washingtone.

J. Kiaunė Lietuvos Karuomenės šventės proga kalbėjo iš Juozo Ginkaus vadovaujamos radijo programos.

Ad. Jezavitas su savo orkestru gros šį sekmadienį, lapkričio 28 d. Schwaben Hall, kur ALTS pirmasis skyrius ruošia lietuvių nusipelnusiems veikėjams pagerbti iškilmes.

Z. Umbražiūnas, laikraštininkas, buvęs Vieniybės korespondentas Paryžiuje, atvyko iš Toronto, Kanados.

J. Sirusas gruodžio 1 d. kalbės iš Ginkaus radijo programos. Tema: Lietuvos Tautinio Akademikų Sambūrio penkmetis.

Vl. Dainauskas, 38 metų amžiaus, mirė lapkričio 16 d. Palaidotas lapkričio 20 d. Liko žmona, sūnus ir dukterė. Laidojas S. Aromiskis.

Kun. P. Dagys, vietos lietuvių protestantų parapijos klebonas, praėitą savaitę susituokė su Arijane Grigaityte. Juodu sutuokė kun. J. Paupeiras iš Chicago.

Dr. J. Paulionis, jau kuris laikas dirba Kings County ligoninėje kaip medikalinis reikalų vedėjas.

Dail. Ad. Galdiko paveikslų paroda Waterbury miesto muziejuje atidaroma gruodžio 5 d. ir tęsis iki gruodžio pabaigos. Meras Snyder yra parodai rengti komiteto garbės narys.

KONCERTAS VEIKĖJAMS PAGERBTI

Koncertas su įvairia programa, įvyks šį sekmadienį, lapkričio 28 d. 5 val. p. p. Schwaben Hall, Knickerbocker Av., ir Myrtle Ave. kampas, Brooklyne. Tikslas — pagerbti nusipelnusių kartos lietuvių amierikiečius, prisidėjusius ar prisidėdantius prie lietuviškos veiklos.

Programą išpildys senieji Amerikos lietuviai — ne būtinai seni savo amžiumi.

Dalyvauja: Violeta Pranc-

Spaudos atgavimo minėjimas Brooklyne

Šiais metais mes švenčiame 50 m. sukaktį, kai buvo išvota spausdinto žodžio laisvė. Prisimindami spaudos atgavimą, mes pagerbiame tuos, kurie kovoję už spaudos laisvę, nes jie pirmi stovė ir aktyviai kovą už nepriklausomą tautos gyvenimą ir kultūrinį reiškinį.

Jėgos ir ginklo galybė neįstengė palaužti lietuviško žodžio, ir spausdintuose puslapiuose jis buvo nešamas prie krūtinių ir ant pečių nuo Prūsų ligi Sibiro, ir neretai šitie puslapiai apsiliedavo knygnėšų krauju.

Šiai sukakčiai atžymėti, gruodžio 5 d. Apriškimo par. salėje yra ruošiamas minėjimas. Programoje trumpa paskaita ir S. Kymantaitės-Ciurlionienės 4 veiksmų drama "Aušros Sūnūs". Veikalą vaidins Vitalio Zukausko vadovaujama vaidintojų trupė.

Vietos lietuviškoji visuomenė prašoma gausiai dalyvauti.

A. Dimas

KAUNŲ MAISTO

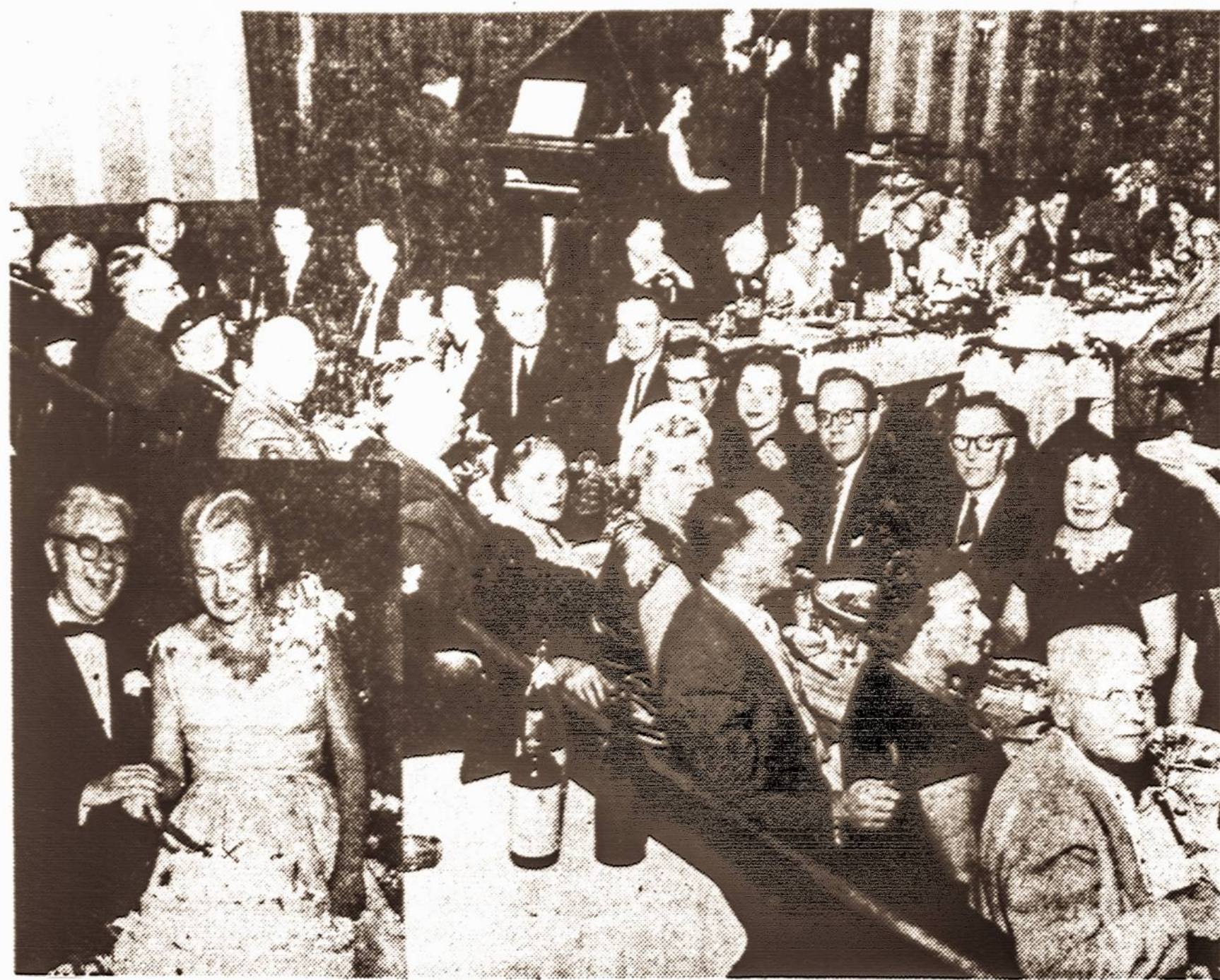
KRAUTUVĖ

Lietuviškos dešros, skilandžiai ir kiti maisto produktai.

Tel. UL 8-7821

52 Hudson Av., Brooklyn, N.Y.

New Yorkas ir Apylinkė

Jono ir Paulinos Šimėnų sidabrinų vedybų sukakties minėjimo puotos dalyvių dalis. Prie garbės stalo (ties orkestru) programos vedėjas J. Baltus, "svotos" S. Karvelis, Paulina ir Jonas Šimėnai, "svocia" A. Buividienė, jubilijatų dukterė Rita, Kitoje pusėje stalo jubilijato brolis su žmona, Kairiajame kampe jubilijatai pjauna tortą, Vidury, abipus stalo, Ginkai, Narušiai, Trečiokai, Daukantai, Mažeikai, Brundžai, Diliai, jaunieji Garšvai, Norkuvienė, Sneideraitis ir kt.

ŠIMĖNŲ SIDABRINIŲ VEDYBŲ SUKAKTIES MINĖJIMO PUOTA

Praėitą sekmadienį, lapkričio 21 d., Alliance kabarete, New Yorke, įvyko Jono ir Paulinos Šimėnų sidabrinų vedybų sukakties minėjimo puota. Puotą ruošė komitetas, kurį sudarė S. Karvelis, J. Baltus, N. Kulbokienė ir kt. Norinčių puotoje dalyvauti, pasirodo, būta daugiau, negu salėje vietų.

Puota prasidėjo apie 3 val. po pietų. Publikai susėdus prie stalų, orkestras pradėjo groti nuotaikingas melodijas. Buvo jaučiama, kad puota vyksta ne eilinėje lietuvių salėje, bet gerai žinomame naktiniame kabarete, kurio savininku, Kazio ir Alvinos Buivydų, vardai dažnai matomi didžiųjų New Yorko dienraščių skiltyse. Kadangi Jonas Šimėnas su Kaziu Buivydu yra vedę seseris, tinkamesnės vietos šiai puotai negalima nė įsivaizduoti.

Zodžiu, orkestrui grojant ir publikai plojant, į salę įeina jaunavedžiai, "svoto" ir "svocios," Karvelio ir Buividienės bei puotos rengėjų lydimi. Jaunavedžių garbei, sveikatai ir laimei, siūloma išgerti toastingas. Netrukus stalus apgula valgiai ir gėrimai, kurie, reikia pažymėti, buvo patys geriausi.

Netrukus prasidėjo vakaro programa, kurią atidarė Alliance kabareto šeimininkas Kazys Buividas, pakviesdamas Joną Baltų jos vedėju, Trumprai apibūdinęs vakaro tikslą, programos vedėjas pakvietė eilę kalbėtojų. Kalbėjo ir jubilijatus sveikino šie asmenys: Ginkus, Trečiokas, inž. Dilis, adv. Ansell, New York Tribune atstovas Deamer, inž. Krulikas p-nia Blake, adv. Zubavičius, Schėgaus, muz. Brundža, p-nia Salinskienė, Garšva, Jr., J. Narvydas, Janus, Vieniybės red. Tyšliava, Budreckis, Mikolajniėnė, Baceviciėnė, Stevenson, adv. Abraitis, Povilauskas, Kar-

Športo GYVENIMAS

NAUJAS SPORTO KLUBAS
Spalio 10 d. Rochester, N. Y. įsteigtas lietuvių sporto klubas Sakalas. Steigiamajam susirinkime dalyvavo 44 asmenys, kurie išrinko laikiną valdybą: pirm. P. Armonas, vicepirm. Dr. Ramonas, sekr. Vyt. Grybauskas, inž. Vyt. Saladzius, moterų vad. G. Gaillūtė.

Sakalas daugiausia remiasi jaunomis pajėgomis. Krepšinyje treniruojasi dviem grupėm: vyrų ir jaunių. Apie 30 mėgėjų dalyvauja stalo teniso turnyre.

Sukruto sachmatininkai, o mergaitės intensyviai griebėsi tinklinio. Turima geros sąlygos plaukymui.

Naujojo klubo krepšinininkai ir stalo tenisininkai jau spėjo viesėti Hamiltone, Kanadoje ir ten nugalėjo vietos krepšinio komandą 45-41. Stalo tenisininkai taip pat parsivežė pergalę 5-2.

Puotos rengėjai jubilieja-tams įteikė visą eilę gražių ir vertingų dovanų. Po vakariėnės svečiai buvo valšinami tortu.

Reikia pasakyti, kad puota buvo visais atžvilgiais smagi. Sokiai, puikiam orkestrui grojant, tęsėsi iki vėlumos.

Grįžtant prie kalbų programos, reikia pažymėti, kad beveik visi kalbėjusieji išskėlė jubiliejančių nuopelnus. Kaip žinoma, Jonas Šimėnas yra sekmingas rūbų pramonėje bei prekyboje, turi didžiulę dirbtuvę, 100 Fifth Ave., New Yorke. Jo žmona Paulina Šimėnienė yra uolii visuomeninikė, ilgametė Moterų Vieniybės pirmininkė. Šimėnai yra užauginę dvi dukteris, dvyrukes Ritą ir Zelmą. Pastaroji praėitą pavasarį iškėkėjo. Nors Šimėnai gyvena Scarsdale, N. Y., bet Brooklyno lietuvių bendruomenėje, ypač jos parengimuose, jie yra nuolatiniai ir nuoširdūs dalyviai.

ISRINKTA NAUJA TARYBOS VALDYBA

Praėitą savaitę įvykusiame New Yorko Lietuvių Tarybos metiniame susirinkime išrinkta nauja valdyba, kurią sudaro šie asmenys: P. Montvila, pirmininkas, V. Alksnis ir A. Oslapas, vicepirmininkai, adv. S. Briedis, išdinininkas, S. Gudas, sekretorius, J. Šlepeytis, fin. sekr., M. Kregždienė ir Br. Spudienė, išdo globėjos.

Praeitais metais New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininku buvo adv. Vyt. Abraitis, kuris tas pareigas atliko be priekailių.

BROOKLYNO VADINTOJŲ TRUPĖ

1954 m. gruodžio (December) 5 diena
APREISKIMO PARAPIJOS SALEJE
No. 5th ir HAVEMAYER STRETS
paminėjimui 50 metų nuo spaudos laisvės atgavimo stato

AUŠROS SŪNŪS
S. KYMONTYTĖS-CIURLIONIENĖS
4 veiksmų drama
BILLETAI \$1.50 PRADZIA 6 val. vakare
VAIKAMS \$1.00 (punctualiai)
Bilietai gaunami pas J. Ginkų, 490 Grand St., Gabljoj, 380 Union Ave., ir prie įėjimo.
KVIECIAME VISUS ATSLILANKYTI

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Kazys ir Alvin Buividai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausias rūšies maistas, įvairiausi gėrimai.
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR SOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS

SALĖ SEIMYNNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

LESLIE HOTEL

I. NUSDARF, buvęs Knapp's Mention šav.
Puikūs, modernūs, dideli kambariai. Kiekvienas turi privacią maudynę, telefoną. Cedro spintos, Solarijus. Tropiškas porčius. Keltuvai. Visa tai pačiame Atljanto pakraštyje. Europinė namų tvarka. Kavinė.
Ocean Drive at 13th St. Miami Beach, Florida

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

SOKIAI
PENKTADIENIŲ VAKARAI
BARAS, RESTORANAS
SALĖ vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc.
Vyt. BELECKAS
savininkas
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewoode

WAGNER TEATRAS

110 Wyckoff Ave., arti DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood
HEgeman 3-2613
Lapkričio mėn. 26 d. iki gruodžio mėn. 2 d.
"DER SEELENBRAEU"
Paul Hoerbiger—Heinrich Gretler—Alma Seidler
ir "EINE NACH IN VENEDING"
Tino Pattiera—Tina Eilers—Oskar Sima—Ludwig Stoessel
Vokiška savaitės apžvalga.

M. and Z AUTO COLLISION WORKS

I. MALDUTIS ir Z. ZALIAUSKAS
Lietuvių specialistų auto taisymo dirbtuvė
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8 9794
Namų telefonai: HY 7-3247 ir GL 6-8659

JOIN OUR NEW CHRISTMAS CLUB NOW
LATEST QUARTERLY INTEREST—DIVIDEND
2 1/2% Per Year
Plus Extra 1/4% Per Year
Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Member Federal Deposit Insurance Corporation

DIDZIAUSIA VERTYBĖ
VISOJE SALYJE
3 DALIŲ GUMOS PUTŲ
3 dalių svoris apie 100 svarų.
Sudedami iš paskirų dalių. Uždengalai su ziperiais. Medžiaga išsirenkate patys.
BAMBOO PRODUCTS
A. SAVICKAS, sav.
Atidaryta 8:30 iki 5:30 p. p. kasdien ir šeštadieniais
DIRBTUVĖ IR PARDAVIMAS:
U. S. I. FRIE FEDERAL & DIXIE, LANTANA, FLORIDA
Tel. LAKE WORTN 6904
\$143.50
RESTORAN BANTAN